

Փ Ա Ր Ո Մ *Paros*

ISSUE 96 JULY / ԹԻԻ 96 ՅՈՒԼԻՍ 2025

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

Թեմական Լուրեր

Շբ., 5 Յուլիս – Նախագահությամբ Գերաշնորհ Տեղ. Վարդան Եպս. Նաւասարդեանի, Ս. Յարութին Եկեղեցւոյ Երիտասարդաց միութեան նախաձեռնութեամբ եւ մասնակցութեամբ գոհացուցիչ թիւով Հայ երիտասարդներու, մատուցուեցաւ երիտասարդական պատարագ նուիրուած Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի մատուցմունքներուն:

Յաւարտ Պատարագի, Սրբազան Հայրը ընդունեց երիտասարդները Առաջնորդարանի սրահին մէջ, ուր տեղի ունեցաւ

աղօթք եւ կարծիքներու փոխանակում մեր արմատներուն, մեր եկեղեցւոյ եւ հաւատացեալ երիտասարդութեան մասին:

Կիր., 6 Յուլիս – Կազմակերպութեամբ Համազգայինի Գրական-Գեղարուեստական Յանձնախումբին, Էտկարեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ գրական երեկոյ մը նուիրուած անգուգական բանաստեղծ Յովհաննէս Շիրազին, «Մեր Շիրազ»ին, ինչպէս զինք անուանած եւ ընդունած է Հայ ժողովուրդը:

Առաջնորդ Սրբազան հայրը՝ Գերաշնորհ Տեղ. Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան, ընդառաջելով Համազգայինի հրաւերին, մասնակից էր ձեռնարկին: Սրբազան հայրը երկու տասնամեակ առաջ փորձառութիւն ունի այս յանձնախումբին հետ աշխատակցելու, ինչպէս նշեց օրուան հանդիսավարուիին եւ Յանձնախումբի ատենապետուիին՝ Տիկին Լիլիկ Կոտոյեանը: Սրբազան հօր, այն օրերու Հայր Վարդանի աջակցութեամբ, նոյն յանձնախումբը կազմակերպած էր այլ գրական երեկոյ՝ նուիրուած Կոմիտասին: Տիկին Կոտոյեան անդրադարձաւ այն իրողութեան որ Շիրազ բնաւ արտասահման չէր արտօնուած ըլլալ սակայն Սփիւռքը զինք աւելի ճանչցած էր եւ գնահատած քան Հայրենիքը, որ այդ օրերուն սովեւ էր:

Նախքան օրուան բանախօս Արժ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեանը բեմ հրաւիրելը, Տիկին Կոտոյեան հրաւիրեց բոլոր անոնք որոնք Շիրազի բանաստեղծութիւններէն կը փափաքէին արտասանել կամ

ընթերցել: Եւ բաւական թիւով գրասէրներ ամպիոն բարձրանալով Շիրազ ընթերցեցին եւ արտասանեցին, իսկական գրական երեկոյի մթնոլորտ ստեղծելով: Այսպէս՝ Միլվա Փամպուքեան արտասանեց «Կնոջ սիրտը» – Նանոր Զիւրիքեան ներկայացուց, բանաստեղծական ոճով գրուած, Շիրազի առակներէն «Աղուէսն ու Ոգնին» եւ «Օձն ու Մեղուն», Շուշան Տէր Սահակեան՝ «Իմ Սուրբ Հայրենիք», Բոմելա Յակոբեան՝ «Մասիսն ի Վեր», Ազնիւ Ինկիլիզեան՝ «Հայոց Լեզուն», Գեղանուշ Մարտոյեան՝ «Իմ Մանկութիւնը», Միւզի Սարաֆեան՝ «Կտակ», Վարդենի Խոստեցեան՝ «Կ'ուզէի Նստել Մի Քարի Վրայ», Կարինէ Սայադեան՝ «Միակ Քոյրս Էի Կորցրել», Զարինէ Խորէնեան՝ «Ղարաբաղի Կանչը», Շուշան Պօղոսեան՝ «Երազիս Մէջ»:

Շիրազի կեանքին մասին ամփոփ պատկեր մը տեսերիզով ներկայացնելէ ետք, Տէր Միւռն վեր հանեց անվախ ու յանդուգն Շիրազի արժէքը, որպէս մարդ եւ որպէս Հայ: Տէր հայրը տարբեր բանաստեղծական նմուշներով հանդիսատեսին համար յստակ դարձուց Շիրազի բանաստեղծական տարբեր ոճերը, արձակն ու նամականին, եւ բոլոր գրութեանց մէջ տեսաւ բանաստեղծին հայապահպանման խիզախ պաշտպանի

հանգամանքը: Շիրազի անբիծ սէրը մօր եւ մայր հայրենիքի նկատմամբ՝ կարմիր թելի նման կ'երեւին անոր գրականութեան մէջ: Տէր հայրը բազմակողմանի ուսումնասիրութիւն կատարած էր Շիրազի մասին, պատմեց անոր կեանքի հետաքրքրական դրուագներէն, խօսեցաւ որ ան համոզուած էր թէ սովետական կարգերը օր մը Թուրքիոյն ետ պիտի բերէին Մասիսը: Տէր հայրը բացատրեց որ Շիրազի գրականութիւնը 60-է աւելի լեզուներու թարգմանուած էր: Անդրադարձաւ անոր որբութեան տարիներու զրկանքներուն, փոքր տարիքէն բանաստեղծութիւններ գրած ըլլալուն եւ անոր ունեցած համամարդկային արժէքին մասին: Դասախօսութեան ընթացքին Տէր Միւռն երգեց Շիրազի «Երգ Գինու Մասին (Մի թասը լաւ է...)» եւ «Ամպեց Կորաւ Լուսնկան» երգերը, խանդավառելով ներկաները, որոնք միացան եւ կազմեցին չնախատեսուած երգչախումբ: Տէր հօր դասախօսութիւնը արժանացաւ որոտընդոստ ծափահարութեան, որը գնահատանքի արտայայտութիւն էր Շիրազը ամբողջական ներկայացնելու համար անոր տարած հոյակապ աշխատանքին:

Փակման խօսքը կատարեց Սրբազան հայրը: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Տէր հօր իր տարած «սիրտ հարստացնող» ուսումնասիրութեան եւ վերլուծումին համար,

որոնք կենդանացուցին Շիրազի կտակը ձօնուած երկու կարեւոր արժէքներու՝ Մօր եւ Մայր Հայրենիքին: Խորանալով՝ Սրբազան հայրը ըսաւ. «այս երկու արժէքները կենդանի են մարդուն մէջ տարիքային բոլոր հանգրուաններուն: Մեր ֆիզիքապէս կորսնցուցած մայրերէն յաճախ կը ստանանք խրատ եւ կը վայելենք իրենց անփոխարինելի ներկայութիւնը»:

Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ այն տխուր իրողութեան, որ մեր մէջ նուազում սկսած է արձանագրել մայր հայրենիքի հոգեւոր ընկալումը, գուցէ տկարացած է սերունդներուն ճիշդ արժէքներ փոխանցելու մեր ունակութիւնը: Ան խորհրդածեց ըսելով որ Հայրենիքի կորուստի հետ առնչուած ընդվզող չենք այլ միայն խօսող: Հետեւաբար ան կարեւոր գտաւ այսպիսի երեկոներու յաճախակի կազմակերպումը «որպէսզի մեր մէջ վերանորոգուի ազգային կապուածութիւնը մեր երկրորդ ծնողքին՝ Հայրենիքին»:

Սրբազանը պատգամեց Շիրազի այն պատգամը, որ Հայաստան եւ Սփիւք պէտք է ոսկի կամուրջով միացնել իրարու: Իսկ ըստ Սրբազանին, «ոսկիէ այդ կամուրջը այն ոսկի հայերն են որոնք բանական կամուրջ են» Հայ երկու հատուածներուն միջեւ: Ան մաղթեց հոգեւոր զենքով եւ միասնական յաղթանակ տանելու միտումով դէմ կենալ բոլոր մարտահրաւերներուն:

Իմաստալից եւ հայրենասիրութիւն ներշնչող այս խօսքերով եւ Պահպանիչով փակուեցաւ հանդիսութիւնը:

Դժ., 9 Յուլիս – Գերշ. Տէր Վարդան Եպս. Նաւասարդեան Առաջնորդ Հայրը, ընկերակցութեամբ Թեմական Խորհուրդի Ատենապետ Տիար Սարգիս Տէր-Պետրոսեանի, Արժ. Տէր Աշոտ Քհնյ. Աբրահամեանի եւ Բրշ. Պօղոս Սրկ. Քէլէշեանի, այցելեց Սիսնիի Ալեքսանտր Հայ Հանգստեան Տուն: Խումբը դիմաւորուեցաւ ազգային հաստատութեան խնամակալ մարմնի անդամներուն եւ անձնակազմին կողմէ: Սրբազան Հայրը հոգեւոր պատգամ փոխանցեց մեծահասակներուն եւ յատուկ արարողութեան աւարտին, Տէր Հօր ձեռամբ Սուրբ Հաղորդութիւն բաշխուեցաւ ներկաներուն: Ապա շրջայց տեղի ունեցաւ նոր մասնաշէնքին մէջ, ինչպէս նաեւ անհատական այցեր՝ առանձինն ծերերուն: Աւարտին, խնամակալութիւնը յատուկ հիւրասիրութեամբ պատուեց Առաջնորդ Սրբազանը իր անդրանիկ այցին առիթով: Սրբազան Հայրն ու Թեմականի Ատենապետը խնամակալութեան հետ միասին խորհրդակցեցան ազգային սոյն հաստատութեան առաւել զարգացման հեռանկարին մասին:

Դժ., 9 Յուլիս – Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի հայոց թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տէր Վարդան Եպս. Նաւասարդեան նախագահեց Սիսնիի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ երիտասարդական աղօթքին եւ Սուրբ Գրքի սերտողութեան:

Շաբաթ 12 Յուլիս – Երեկոյեան, Սրբազան Հայրը հովանաւորեց Արարատ Մշակութային Կեդրոնի կազմակերպած Christmas in July աւանդական ձեռնարկը ի ներկայութեան մօտ 100 հանդիսականներու: Արարատ Կեդրոնի Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբի անդամուհիները բժախնդրօրէն նկատի առած էին իւրաքանչիւր մանրամասնութիւն որպէսզի երեկոն դառնար յատուկ: Իրօք՝ ձեռնարկը եզակի էր:

Սրբազան հայրը իր գոհունակությունը յայտնեց կազմակերպիչներուն ինչպէս նաեւ Արարատ Կեդրոնի բոլոր բարեկամներուն, որոնք իրենց ներկայութեամբ քաջալերեցին եւ սատար հանդիսացան ձեռնարկին յաջողութեան:
Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհաւորէ Արարատ Կեդրոնի Յանձնախումբը, ի մասնաւորի՝ Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբը այս ձեռնարկի յաջողութեան համար:

Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան Առաջնորդ Սրբազան Հայրը շարունակաբար ընդունեց Համայնքային կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ:

Այսպէս, **Շաբաթ 12 Յուլիսի** կէսօրին, ան ընդունեց ՀՕՄ-ի Շրջանային Վարչութեան նորընտիր կազմը գլխաւորութեամբ Տիկին Նինա Գաբրիէլեանի: Խումբին կ'ընկերանար նաեւ ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան անդամուհի, Սիտնիէն՝ Տիկին Նորա Մեւակեան:

Կիրակի 13 Յուլիսի կէսօրէ ետք, Սրբազան Հայրը ընդունեց ներկայացուցիչները Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Աւստրալիոյ Վարիչ Մարմնին եւ Թեքեան Մշակութային Միութեան, ընկերակցութեամբ իրենց տիկիններուն, գլխաւորութեամբ ատենապետ Պրն Վահէ Արթինեանի:

Երկուշաբթի 14 Յուլիսի երեկոյեան, Սրբազան Հայրը ընդունեց ներկայացուցիչները Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Աւստրալիոյ Վարիչ Մարմնին, գլխաւորութեամբ ատենապետ Պրն Մեայուհ Գալփաքեանի:

Երեքշաբթի 15 Յուլիսի երեկոյեան, Սրբազան Հօր հիւրերն էին Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Աւստրալիոյ Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչները, գլխաւորութեամբ Ատենապետ Պրն Վիգէն Քորթեանի:

Չորեքշաբթի 16 Յուլիսի երեկոյեան Սրբազան հայրը ընդունեց ՀԲԸՄ Սիտնիի մասնաճիւղի վարչութեան ներկայացուցիչները գլխաւորութեամբ ատենապետ Պրն Միհրան Լէփեճեանի, ընկերակցութեամբ Ալեքսանտր Վարժարանի հոգաբարձութեան ատենապետին, Ալեք Մանուկեան Շաբաթօրեայ Վարժարանի տնօրէնին եւ Միութիւն ամսաթերթի գլխաւոր խմբագրին:

Հինգշաբթի 17 Յուլիսի կեսօրէ առաջ Սրբազանը ընդունեց Վերապատուելի Դոկտ Գրիգոր Եումուշաճքեանը, նախագահը եւ գործադիր տնօրէնը Աւստրալիոյ Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան:

Բոլոր հանդիպումներուն ներկայ եղան քահանայ հայրեր եւ Թեմական Խորհուրդի ներկայացուցիչներ:

Ջերմ եւ սիրալիր մթնոլորտի մէջ քննարկուեցան տեղական թէ Հայրենիքը յուզող հարցեր, ինչպէս նաեւ համայնքային ապագայ ծրագիրներ:

Բոլոր հանդիպումներուն հիւրասիրութիւնը կատարեցին Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբի Տիկնայք:

Հինգշաբթի 24 Յուլիսի երեկոյեան, Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ընդունեց Հայ Աւետարանական Համայնքի ներկայացուցիչները գլխավորութեամբ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Վերապատուելի Յակոբ Սարգիսեանի: Եղբայրական եւ համագործակցութեան ջերմ մթնոլորտի մէջ, Աւետարանական եկեղեցւոյ ներկայացուցիչները բարի գալուստ եւ բարի կեցութիւն մաղթեցին Սրբազան Հօր եւ յաջողութիւն իր ապագայ եկեղեցական եւ ազգային գործունէութեան:

Հիւրասիրութիւնը կազմակերպուեցաւ Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբին կողմէ:

Ուրբաթ 25 Յուլիսի կէսօրէ առաջ, Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ընդունեց Աւստրալասիական Մերձատր Արեւելեան եկեղեցիներու (ԱՄԷՔ)

կազմակերպութեան ներկայացուցիչ եկեղեցապետերը յանձինս՝ Գերաշնորհ Տանիէլ Ղատի Ուղղափառ Եպիսկոպոսին, Սօր Մալաթիւս Մալքի Մալքի Ասորի Ուղղափառ Արքեպիսկոպոսին եւ Հայ Կաթողիկէ Համայնքապետ Գերյարգելի Բարսեղ Թագադիր Ծայրագոյն Վարդապետ Սուսանեանին: Եղբայրական ջերմ մթնոլորտի մէջ, Սրբազան հօր կողքին հիւրերը ընդունեցին նաեւ Արժանապատիւ Քահանայ Հայրեր՝ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեան, Տէր Պարթեւ Աւագ Քահանայ Գարագաշեան, Տէր Աւետիս Քահանայ

Համբարձումեան, Տէր Միւռոն Քահանայ Աւետիսեան եւ Տէր Աշոտ Քահանայ Արքահամեան, ինչպէս նաեւ Թեմական Խորհուրդի Ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեան: Ներկայացուցիչները բարի գալուստ եւ բարի կեցութիւն մաղթեցին Սրբազան Հօր եւ յաջողութիւն՝ իր ապագայ համայնքային եւ միջ-եկեղեցական գործունէութեանց: Տեղի ունեցաւ նուէրներու փոխանակում:

Հիւրասիրութենէն ետք, որ կազմակերպուած էր Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբին կողմէ, խումբը բարձրացաւ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցի, ուր տեղի ունեցաւ միասնական աղօթք, խնդրելով Բարձրեալէն խաղաղութիւն պարգեւել համայն աշխարհի, ի մասնաւորի՝ Մերձաւոր Արեւելքի երկիրներուն եւ Հայաստանին:

Հիւրերը բարձր տրամադրութեամբ մեկնեցան Առաջնորդարանէն:

Ուրբաթ 25 Յուլիսին, Աւստրալիոյ և Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տէր Վարդան

Եպիսկոպոս Նաւասարդեան, ուղեկցութեամբ Թեմական Խորհուրդի Ատենադպիր Տիար Գեորգ Զափրագեանի, ժամանեց Միտնիի Արեւմտեան շրջանի Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի, ուր դիմաւորուեցաւ Հոգևոր հովիւ Արժանապատիւ Տէր Միւռոն Քահանայ Աւետիսեանի, Ծխական Խորհուրդին, Եկեղեցւոյ բոլոր մարմիններու անդամներուն կողմէն:

Հրաշափառի հանդիսաւոր մուտքով Եկեղեցի, բարի-գալստեան արարողութենէն ետք, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը հանդիպում ունեցաւ Եկեղեցւոյ մարմիններու ներկայացուցիչներուն հետ, լսեց զանոնք և իր պատգամը փոխանցեց, ինչպէս նաև մասնակցեցաւ Ծխական Խորհրդի նիստին:

Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Պայծառակերպութեան եւ Վարդավառի տօներուն առիթով Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր անդարանիկ Սուրբ Պատարագը մատուցեց Արեւմտեան Միտնիի Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, **Կիրակի 27 Յուլիսին**, ի ներկայութեան

բազմահարիր հաւատացեալներու: Խորանի վրայ Սրբազան Հօր սպասարկեցին Արժ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեանն ու սարկաւագաց ու դպրաց դասի անդամները: Սրբազանը յաւուր պատշաճի քարոզեց եւ իր հայրական պատգամը փոխանցեց հաւատացեալներուն:

Սրբազանը կատարեց նաեւ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցոյ նորընտիր Ծխական Խորհուրդի անդամներուն օրհնութիւնը եւ ընդունեց անոնց ծառայութեան ուխտը:

Ապա Սրբազան հայրը առաջնորդուեցաւ Պաթմանեան սրահ, ուր տեղի ունեցաւ Վարդավառի տօնախմբութիւն: Հիւրաբար ներկայ էր Փրոսփէքթի շրջանի խորհրդարանի ներկայացուցիչ, հայութեան բարկամ Դոկտ. Հիւ Մաք Տէրմոթ: Ի գործ դրուեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր: Տեղի ունեցաւ անդաստան եւ բերքի օրհնութիւն:

Մեր աւանդութեանց յիշատակման, ազգային հոգեւոր ոգիով գօտեպն-

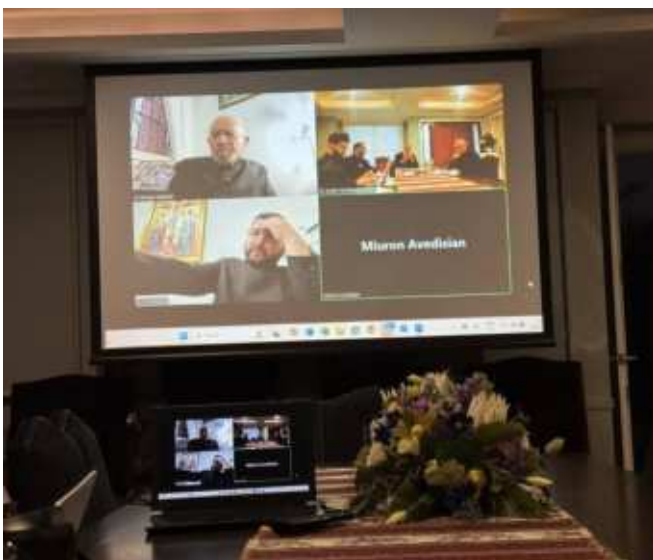
դող հանդիսութիւն:

Բշ., 28 Յուլիս – Նոր Զելանտայի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան պատուոյ Հիւպատոս Տիար Յակոբ Կարապետ բարի գալուստ մաղթելու և շնորհաւորելու համար այցելեց հայոց Առաջնորդարան և հանդիպում ունեցաւ Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանին հետ:

Հանդիպման ընթացքին, Սրբազան Հայրն ու Պատուոյ Հիւպատոսը անդրադարձան յառաջիկային Առաջնորդի Նոր Զելանտա այցին, հանդիպումներուն և կազմակերպուելիք միջոցառումներուն:

Բշ., 28 Յուլիսին Աւստրալիոյ և Նոր Զելանտայի թեմի հոգևորականաց կրօնական ժողովը, նախագահութեամբ Գերաշնորհ Տ. Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանի տեղի ունեցաւ առցանց: Ժողովին կը մասնակցէին թեմի բոլոր օժեպ հոգևորականները: Ժողովի ընթացքին քննարկուեցան թեմական կեանքի կազմակերպչական յստակեցման և ներքին զարգացման շարք մը առանցքային ուղղութիւններ, ծիսական միօրինակութեան առնչուած և հովուական այլ հարցեր:

Գշ., 29 Յուլիս – Աստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տէր Վարդան Եպս. Նաւասարդեան, Արժ. Տէր Աշոտ Քինյ. Աբրահամեանի ուղեկցութեամբ այցելեց Աստրալիոյ Յոյն Ուղղափառ Եկեղեցոյ Թեմի Առաջնորդ Մակարիոս Արքեպիսկոպոսին:

Միտքեր եւ եղբայրական հանդիպման ընթացքին երկու Առաջնորդները քննարկեցին երկու Եկեղեցիներու և թեմերու եղբայրական համագործակցութեան խորացման անհրաժեշտ շփումներուն հեռանկարը: Հանդիպման ներկայ էր նաև Առաջնորդարանի դիւանապետ Հայր Քրիսթոֆորոս Քրիքելիսը:

Գշ., 29 Յուլիս – Վարդան Սրբազան նախագահեց Թեմական Խորհուրդի հերթական ժողովին, որ գումարուեցաւ դէմ առ դէմ եւ առցանց: Թեմական Պատգամաւորական Ժողովէն (ԹՊԺ) ետք այս առաջին ժողովն էր, որուն ընթացքին ժողովը լսեց Սրբազան հօր միասնեայ հարուստ գործունէութեան զեկուցումը, հոգեւոր հովիւներու եւ ծխական խորհուրդի ատենապետներու տեղեկատուութիւնը, քննեց նաեւ ԹՊԺ-ի ատենագրութիւնը, վաւերացուց նախորդ հերթական ժողովի ատենագրութիւնն ու հաշուական տեղեկագիրը, ինչպէս նաեւ առաւ որոշումներ ապագայ ձեռնարկներու:

Դշ., 30 Յուլիս – Համագգայինի Շանթ Մասնաճիւղի ներկայացուցիչներ Կատար Ինգիլիզեան, Յակոբ Կիւլումեան և Մարօ Գահրամանեան այցելեցին թեմիս առաջնորդարանը բարի գալուստի և շնորհաւորանքի իրենց մաղթանքները փոխանցելու Աստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տէր Վարդան Եպս. Նաւասարդեանին:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան գաղութը յուզող հարցեր և միասնական ծրագրեր իրականացնելու անհրաժեշտութիւնը Սուրբ Եկեղեցոյ հովանիին տակ: Սրբազան Հայրը ջերմութեամբ ողջունեց ազնիւ այցելութիւնը Համագգային ընտանիքի ներկայացուցիչներուն և իր ամբողջական աջակցութիւնը փոխանցեց անոնց ծրագիրներուն:

Դշ., 30 Յուլիս – Առաջնորդարանի կազմակերպած 42րդ Առցանց Դասախօսութիւնը տեղի ունեցաւ երեկոյեան ժամը 7-ին: Զեկուցաբերն էր Յունահայոց Թեմի Առաջնորդ **Գերաշնորհ Տէր Խորէն Եպիսկոպոս Առաքելեան:** Նիւթ՝ **«Աղանդաւորական Շարժումներու Քայքայիչ Գործունէութիւնը»:**

Ձեռնարկը սկսաւ Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան Առաջնորդ Հօր աղօթքով, որմէ ետք հանդիսավար Նշան Պասմաճեան ներկայացուց բանախօսը եւ հարթակը յանձնուեցաւ Խորէն Սրբազան հօր:

Սրբազանը լայն բացատրություն տուաւ աղանդաւորներու Հայաստան մուտքին մասին, որ սկսած էր 1953-էն սկսեալ Մեծամորի Աթոմակայանի կառուցման սովետական շրջանին: Քարոզիչներ, Եհովայի Վկաներ եւ Պենտեկոստական շարժումներէն, որպէս մասնագէտներ եկած էին Հայաստան եւ սկսած էին քարոզել բանութեան շրջանակներու մէջ: Սովետ կարգերը արգիլեցին այդ, որովհետեւ համայնավար անհաւատ վարչակարգի սկզբունքներուն խոտոր կը համեմատէր այդպիսի քարոզչութիւն: Շարժումները մարեցան մինչեւ 1988-ի մեծ երկրաշարժը: Մորմոնները օգտագործեցին այս առիթը եւ տարբեր

տեսակի օժանդակութիւն հասցուցին աղետեալ գօտի, որոնք լայն ընդունելութիւն գտան օրուան իշխանութեան կողմէ, քաջալերուեցան յատկապէս կառավարական բարձրաստիճան ղեկավարներու, յատկապէս Վազգէն Մանուկեանի եւ Արշակ Սատոյեանի կողմէ: Բնականաբար, այս վերջինները բարեմտօրէն եւ անտեղեակ դռները լայն բացին անոնց առջեւ: Օժանդակութեան ճամբով, Մորմոնները ուղարկեցին նաեւ իրենց քարոզիչները: Մորմոնները թէ Եհովայի Վկաները միջազգային գաղտնի ծառայութիւններու հետ կապեր ունին, հետեւաբար օժանդակութիւնը մարդկայինէն աւելի քաղաքական նպատակներ կը հետապնդէր: Մանրամասնութիւնները ակնորդել կցուած Վիտէօ յղումին մէջ: Անոնք կրթանպաստներ առաջարկեցին ուսանողներու, պայմանաւ որ անոնք Մորմոն դառնային: Միւս կողմէն, անոնք պաշտօնապէս գրանցուեցան Հայաստանի մէջ: Մինչ այդ աղանդաւորներու ի նպաստ Հայաստանի կառավարութիւնը բազում փաստաթուղթեր ստորագրած էր, որոնք կապ ունէին խիղճի եւ դաւանանքի ազատութեան հետ:

Մորմոններուն հետ միասին սկսան միւս աղանդները մուտք գործել, որոնց ամենէն մեծն ու զօրաւորը՝ Եհովայի Վկաները:

Սրբազան հայրը անդրադարձաւ անվտանգային հարցերու, տալով օրինակներ, որոնցմէ կը մէջբերենք: Եհովայի Վկայ դաւանանքը չընդունիր զինուորական պարտադիր ծառայութիւնը: Ուստի շատեր Եհովայի Վկայ դարձան որպէսզի իրենց զաւակները զինուորական ծառայութենէ խուսափին: Սա արդէն մեր բանակին հասցուած վնաս էր, օրէնքով պաշտպանուած: Երկրորդ օրինակ մը, Եհովայի Վկայութիւնը չընդունիր հիւանդի մը արին ներարկելը երբ ան արեան պէտք ունի: Սա արդէն առողջական հարց կը ստեղծէ որեւէ ժողովուրդի համար: Հակառակ այս անհեթեթութեանց այս եւ նման աղանդներ քարոզող հաստատութիւնները պաշտօնական գրանցում ստացան Հայաստանի մէջ:

Գալով տնտեսական վնասներուն, Եհովայի Վկաները ունին տասաներորդ հաւաքելու դրութիւն, այսինքն իւրաքանչիւր անդամ իր եկամուտին 10 առ հարիւրը պէտք է վճարէ Եհովայի Վկաներու Կեդրոնին, այսինքն գումարները կը փոխանցուին իրենց կեդրոնը՝ Միացեալ Նահանգներ: Այժմ 50 հազարէ աւելի կը հաշուեն Եհովայի Վկաները Հայաստանի մէջ, կարելի է հաշիւ մը ընել թէ որքան գումար Հայաստանէն օրինաւոր ձեւով դուրս կ'ուղարկուի, ինչ որ մեծ տնտեսական վնաս կը հասցնէ

մեր երկրին: Այսպես կը գործեն նաեւ միւս աղանդները ինչպէս Հոգեգալստական- Կեանքի Խօսք եւ այլք: Այսօր Հայաստանի մէջ աղանդաւոր 67 շարժում կայ գրանցուած:

Մէկ խօսքով, մեծ տերութիւններ կեցած են այս շարժումներուն ետին, որոնք «բաժնէ որ տիրես» սկզբունքով մեր երկիրը կը ջլատեն:

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին պայքարեցաւ եւ կը շարունակէ պայքարիլ սակայն պետական թոյլտուութիւնը եւ քաջալերանքը աղանդաւորներուն, իսկ վերջին 6 տարիներուն՝ պետական մակարդակով հալածանքը եկեղեցւոյ դէմ, ինչպէս Հայ Եկեղեցւոյ Պատմութիւն նիւթի վերացումը պետական ծրագրէն, Ս Էջմիածնի դէմ պայքարը եւ այլն, արգելք են եւ կը դժուարացնեն պայքարը:

Խորէն Սրբազան յայտնեց որ մեր հոգեւորականներու թիւը շատ քիչ է աշխարհի մէջ, ընդամենը 700:

Միւս կողմէն պէտք է օգտագործել գիտնանք արդի քարոզչական միջոցները, որպէսզի կարենանք շարունակել մեր պայքարը եւ քրիստոնէական եւ ազգային ուղիղ դաստիարակութեան ջամբումը:

Խորէն Եպիսկոպոս պատասխանեց իրեն ուղղուած բոլոր հարցումներուն:

Իր փակման խօսքին մէջ Վարդան Սրբազան շնորհակալութիւն յայտնեց դասախօս Սրբազան հօր այս շատ յաջող, զարգացնող եւ զգաստացնող դասախօսութեան համար, ապա աղօթքով փակեց աննախընթաց այս ձեռնարկը:

Մօտէն ճանչնալու համար մեր դասախօսը, ստորեւ կը գտնէք Խորէն Սրբազանի կենսագրութիւնը:

Կենսագրութիւն Գերշ. Տէր Խորէն Եպիսկոպոս Առաքելեանի

Ծնած է 1980-ին Արգել: Աւագանի անունը՝ Տարօն:

1986-1997- Կը յաճախէ Վախտանգ Անանեանի անուան միջնակարգ դպրոցը:

1997-2001- Երևանի Պետական Համալսարանի մէջ կ'ուսանի բանասիրութիւն:

2001-2003 - կը կատարէ իր զինուորական ծառայութիւնը, որպէս դասակի հրամանատար: Սրբազանը ունի սպայական կոչում:

2003-2007- Գէորգեան Հոգևոր Ճեմարանի ուսանող:

2007- Կը ձեռնադրուի սարկաւագ:

2009 – Կը ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ

2015 – Կը ներկայացնէ վարդապետական թեզը «Բիւզանդական եկեղեցւոյ հարցում-մեղադրանքները և Հայոց Եկեղեցւոյ հայրերու պատասխանները՝ ըստ հայկական աղբիւրներու» (Խաչի պաշտամունքի, Ս. Սարգիսի տօնի և մատաղի օրինակով):

2024 – Կը ձեռնադրուի Եպիսկոպոս, ձեռամբ Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին:

Պաշտօնավարութիւն

2007-Կաթողիկոսական ընդունարան:

2008-2009 - Մայր Աթոռի գլխաւոր ճարտարապետի օգնական:

2009-2010 - Յունահայոց թեմի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգևոր հովիւ:

2010-2024 - Յունահայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ:

2024 – Էն ի վեր Յունահայոց թեմի Առաջնորդ:

Դասախօսութիւնը կարելի է ակնդրել սեղմելով հետեւեալ յղումին վրայ

<https://www.youtube.com/watch?v=hVm-IgxuH3g>

«ՓԱՐՈՍ» ամբողջացուց իր հրապարակման ութնամեակը

Միբելի Փարոսի ընթերցողներ,

Փարոսի ծնունդը արդիւնք էր ընդամենը առաջարկի մը, որ կատարուեցաւ 2017-ի Մայիսին գումարուած Թեմական Պատգամատրական Ժողովին: Ժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց առաջարկը եւ օրուան Առաջնորդն ու Թեմական Խորհուրդը զայն իրականութիւն դարձուցին Օգոստոս 2017-ին:

Որոշուեցաւ որ Առաջնորդարանը ունենայ իր լրատու ամսաթերթը:

Թեմական Խորհուրդը նշանակեց Տիար Նշան Պատմաճեանը խմբագիր պատասխանատու: Օգոստոս 2017-ին հրապարակուեցաւ Փարոսի առաջին թիւը:

Տարիները արագ անցան, եւ արդէն այս Յուլիսին կը հրապարակուի թիւ 96-ը....:

Ութնամեակի առիթով, Փարոսի խմբագրութիւնը կը յայտնէ իր խորին շնորհակալութիւնն ու երախտագիտութիւնը Առաջնորդ Սրբազան Հայրերուն՝ Գերաշնորհ Տէր Հայկազուն Արք Նաճարեանին եւ Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանին, իրերայաջորդ Թեմական Խորհուրդներու անդամներուն, Ծուխերու հովիւներուն եւ բոլոր Քահանայ հայրերուն, Ծխական Խորհուրդներու անդամներուն եւ իրենց եւ Առաջնորդարանի հովանիին ներքոյ գործող յանձնախումբերուն, որոնք սատար հանդիսացան թէ՛ Փարոսի բովանդակութեան եւ թէ՛ անոր որակին զարգացման գործընթացին:

Մեր շնորհակալութիւնը մօտ 2000 առջանց հասցեատէրերուն, որոնցմէ շատերուն համար Փարոսը լոյս սփռեց եւ կը շարունակէ սփռել Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայ կեանքին վրայ: Անոնք իրենց քաջալերանքի եւ քննադատական արտայայտութիւններով խմբագրութիւնս դրին յաւելեալ պարտաւորութեանց տակ, առիթ տալով որ կիրարկուի յաւելեալ բժախնդրութիւն:

Խորին շնորհակալութիւն նաեւ բոլոր ընթերցողներուն, որոնք սպասեցին Փարոսի տպագիր օրինակներուն լոյս ընծայման, ըմբռնելու համար անոր ընթերցումը:

Շնորհակալութիւն Տոքթ եւ Տիկին Յարութիւն եւ Մարօ Ճեպէճեաններուն, որոնք ամէն տարի հոգացին Փարոսի գանազան ծախսերը:

Վերջապէս, շնորհակալութիւն բոլոր անոնց, որոնք ութ տարուան ընթացքին, իրենց անսակարկ նուիրումով որպէս անցեալի եւ ներկայի խմբագրութեանց անդամ եւ աշխատակից Փարոսը դարձուցին փնտռուած հրատարակութիւն:

Վարձքը կատար «Փարոս»ի մեծ ընտանիքի բոլոր անդամներուն:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՐՈՍ-ի

31 Յուլիս 2025

Լուրեր Ծուխերէն

Ուէնթուրըթվիլ - ՄԻՏՆԻ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի

Դժ., 2 Յուլիս – Արժ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեան կը շարունակէ Սուրբգրոց սերտողութիւնները Հայերէն լեզուով, ամէն Չորեքշաբթի երեկոյեան ժամը 8-ին Ս. Երրորդութիւն

եկեղեցոյ մէջ: Սերտողութեանց պահերը ուղիղ եթեր կը հեռասփռուին: Դէմ առ դէմ հետեւողները կը մասնակցին աւարտի ընկերային հաւաքներուն:

Ուրբ., 4 Յուլիս – Երիտասարդաց Միութիւնը երկշաբաթեայ դրութեամբ կը հաւաքուի Ուրբաթ գիշերները, Տէր Միւռնին հետ Սուրբգրոց սերտողութիւն կատարելու համար Անգլերէն լեզուով: Այս երեկոյ, մէկ ժամուան սերտողութենէ ետք անոնք ունեցան ընկերային հաւաք, որուն ընթացքին հրամցուեցաւ մսաշոթ որպէս ընթրիք:

Շբ., 6 Յուլիս – Տէր Միւռն օրինեց Պօղոսեան ընտանիքի անդամները իրենց նուիրած սկիհի երկու ծածկոցներուն առիթով: Ան նաեւ օրինեց ծածկոցները:

Կիր., 6 Յուլիս – Տէր Միւռն պատարագեց եւ քարոզեց: Նոյն երեկոյ, ան Էտկարեան սրահին մէջ հիւր դասախօսն էր Համազգայինի Գրական Գեղարուեստական Յանձնախումբի կազմակերպած Յովհաննէս Շիրազի նուիրուած Գրական երեկոյին: Առաջնորդ Սրբազան հայրը կատարեց փակման խօսքն ու աղօթքը:

Ապա Սրբազան հայրը Առաջնորդարանին մէջ ընդունեց Տէր Հայրը եւ Ծխական Խորհուրդի անդամները, ուր ի ներկայութեան Թեմականի ատենադպիր Պրն Գեորգ Զափրագեանի Ծխական Խորհուրդի անդամները ներկայացուեցան Սրբազան հօր: Սրբազան հայրը գնահատեց անոնց տարած կամաւոր աշխատանքը եւ թելադրեց շարունակել աստուա-

ծահաճոյ իրենց գործունէութիւնը:

Դժ., 9 Յուլիս – Տէր Միւռն կատարեց Ս. Գրոց սերտողութիւն որ ուղիղ եթեր սփռուեցաւ: Բոլոր ներկաները քաջալերուած են մասնակցելու սերտողութեան այս պահերուն, խոկալու եւ իրարու հետ խորհրդածելու նիւթեր, որոնք կը միտին հոգեւոր զարգացման:

Ուրբ 11 Յուլիս – Տէր Միւռն, ընկերակցութեամբ Ծիական Խորհուրդի անդամի մը, Պաթմանեան սրահին մէջ այցելեց ՀՀԲԿ-ի մեծահասակներուն, որոնց հետ ճաշեց եւ միացաւ անոնց խմբերգներուն, բարձր տրամադրութիւն ստեղծելով մեր պապիկ-մամիկներուն մօտ:

Կիր., 13 Յուլիս – Յընթացս Պատարագի, Տէր Միւռն տուաւ շատ իմաստալից քարոզ մը: Հաւատացեալները հիւրընկալուեցան Տիկնանց Միութեան Յետ-Միջօրէի Թէյով:

Կիր., 20 Յուլիս – Տէր Միւռնի արձակուրդի մեկնումին հետեւանքով Արժ Տէր Աշոտ Քահանայ Աբրահամեան պատարագեց եւ քարոզեց: Հաւատացեալները հիւրասիրուեցան թէյասեղանի շուրջ, պատրաստուած Տիկնանց Միութեան կողմէ:

Ուրբ., 25 Յուլիս – Ընդառաջելով ՍԵ Եկեղեցւոյ հրաւերին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը այցելեց եկեղեցի, ընկերակցութեամբ Պրն Գեորգ Զափրագեանի: Ան

ընդունուեցաւ Տէր Միւռնի, Ծիական Խորհուրդի եւ եկեղեցական մարմիններու անդամներուն կողմէ: Հրաշափառով մուտք գործելէն ետք, Տէր Միւռն բարի գալստեան խօսք արտասանեց: Ան ըսաւ.

Սրբազան հայր, սիրելի եղբայրներ եւ քոյրեր ի Քրիստոս,

Սրտի անհուն բերկրանքով եւ երախտիքով բարի գալուստ կը մաղթենք ձեզի ՍԵ Եկեղեցւոյ մէջ, որպէս Առաջնորդ ձեր Անդրանիկ այցին առիթով: Այս պահը շատ նշանակալից է մեր ծուխի համայնքին

համար, օրհնութիւն մը, որ մեր սրտերուն մէջ պիտի մնայ ինչպէս նաեւ եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ:

Ձեր ներկայութիւնը մեր մէջ լոկ քաջալերանքի աղբիւր չէ այլ խորհրդանիշ է միասնութեան Քրիստոսի եւ Իր հիմնած եկեղեցւոյ մէջ: Որպէս մեր հոգեւոր հայրը, դուք մեր հաւատքը կը զօրացնէք եւ մեզի կը յուշէք թէ որպէս ծուխ առաքելութիւն ունինք որն է՝ համոզումով ապրիլ Աւետարանը, անսահման սէր ունենալ եւ համեստաբար ծառայել:

Ձեր ներկայության կ'ուզեմ անոնց շնորհակալություն յայտնել, ոչ միայն զիրենք պատուելու համար այլ նաեւ խորհրդածելու այն իրողության մասին թէ Եկեղեցին իրօք կ'ապրի, երբ իր անդամները սիրով կը ծառայեն իրարու: Թող իրենց օրինակը ներշնչէ ուրիշներն ալ: Թող իրենց ձեռքերը միշտ զօրանան: Եւ թող Աստուած իրենց վարձահատոյց ըլլայ: Շնորհակալություն Սրբազան Հայր ձեր քաջալերանքին եւ ձեր ներկայության համար: Թող մեր Եկեղեցին շարունակէ մեծնալ սիրով եւ միասնական ճիգերով, ի փառս Աստուծոյ: Հրամեցէ՛ք Սրբազան հայր, այս Եկեղեցին ձեր տունն է:

Ապա Վարդան Սրբազան իր ուրախութիւնը յայտնեց որ Եկեղեցի մտած էր աղօթքով եւ երգչախումբի շարականներով: Ան ըսաւ.

«Հոգեկան ջերմ եւ անկեղծ զգացումներով, կ'ողջունեմ ներկայութիւնը Ծխական Խորհուրդի եւ այլ մարմիններու մէջ գործող բոլոր անդամներուն, ինչպէս նաեւ Արեւմտեան Սիսիի ծուխի հոգեւոր մեծ ընտանիքին, ղեկավարութեամբ եւ առաջնորդութեամբ մեր շատ սիրելի հոգեւոր հովիւ Տէր Միւռնին: Եկեղեցւոյ հիմնական առաքելութիւնն է մասնակցութիւնը: Ծառայելով մենք մեր տեղը կ'ապահովենք Դրախտի մէջ:

Ան ըսաւ. Ձեր ծառայութեամբ դուք այս Եկեղեցւոյ կեանք կու տաք իսկ ձեր բացակայութեամբ՝ ձեր Եկեղեցին կը տկարանայ, կը դառնայ անկենդան եւ անշունչ:

Յանուն բոլորիս որ այստեղ ենք, ի սրտէ բարի գալուստ կը մաղթեմ ձեզի: Մենք պատիւ կը զգանք ձեր այցով, եւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք Աստուծոյ ձեր առաջնորդութեան, հոգեւոր գորգորանքին եւ իմաստութեան համար, որոնցմով կը ղեկավարէք մեր Եկեղեցին այս օրերուն:

Այս օրը միասնական ուրախութեան եւ հոգեւոր նորոգութեան օր է: Մեր աղօթքները բարձրացնենք ձեզի համար եւ անհամբեր ենք լսելու ձեր ներշնչող խօսքերը:

Ուրախ եմ այս պահուն, կանգնած սրբազնութեանդ առաջ, շնորհակալութիւն յայտնելու կամաւոր նուիրեալ յատուկ խումբի մը, որոնք անվերապահ կը գործեն զանազան եկեղեցական յանձնախումբերու մէջ:

Սրբազան Հայր, մեր Եկեղեցական կեանքին մէջ, խորանէն մինչեւ վարչական գործունէութիւն, բարեսիրական աշխատանքէն մինչեւ հիւրասիրութիւն, երգչախումբէն մինչեւ հոգեւոր ուսուցում, անհատներ կան որոնք իրենց ժամանակը, ներուժը եւ իրենց սիրտը ի սպաս դրած են Եկեղեցւոյ, առանց որեւէ ակնկալութեան:

Այս յանձնախումբերը միացած են Քրիստոսի սիրով եւ անոր ծառայութեամբ: Իրենց տարած անսկարկ աշխատանքով անոնք ողնասիւն են մեր ծխական առաքելութեան:

Այս եկեղեցին Տիրոջ հոգևոր տունն է, ուր ամեն ոք, երջանկութիւն գտնելու համար կը ծառայէ Տիրոջ, աղօթքով եւ մասնակցելով Պատարագին:

Մենք, հոգևորականներս, կրնանք աղօթք բարձրացնել եւ Պատարագ մատուցել, բայց այս եկեղեցին կը բարգաւաճի ձեր ներկայութեամբ եւ մասնակցութեամբ: Ուրախ եմ այս գիշեր ձեզ տեսնելով այս սուրբ վայրին մէջ:

Մենք հոգևորականներս, կանչուած ենք ուխտ կատարելու խորանին վրայ, Աստուծոյ առաջ, ծառայելու համար մեր ժողովուրդին: Այս ծառայութիւն է Աստուծոյ: Յամենայն դէպս, ձեր ծառայութիւնը մեր ազգին ապագային համար է՝ ապահովել մեր նոր սերունդը ապրելու որպէս Քրիստոնէաներ: Մենք զայն պիտի անուանենք «Ծառայութիւն մեր ապագային», առանց մոռնալու մեր ներկան, նայելով մեր անցեալին եւ յառաջ քալելով դէպի ապագայ:

Այսօր, շնորհիւ մեր Հոգևոր Հովիւին, իր օգնականներուն եւ այլ կամաւորներու, Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին կը բարգաւաճի եւ յառաջ կ'ընթանայ: Մենք վկայ ենք այս բոլորին: Այսօրուան այցս բոլորովին կը տարբերի նախորդ այցես: Այսօրուան զգացումս Հօր զգացում է, ո'չ Առաջնորդի: Առաջին սպասաւորի զգացում, որ կը ծառայէ այս եկեղեցւոյ որպէսզի ամբողջ էութեամբս դառնամ արդիւնաբեր այս համայնքի Հայ Քրիստոնէաներուն կեանքերուն մէջ, ուր շատեր պէտք ունին հոգևոր ծառայութեան:

Մեր եկեղեցին կոչուած է ծառայելու մեր Տիրոջ, մեր ազգին, մեր ժողովուրդին: Մէկ խօսքով՝ ծառայութեան մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ:

Մեր եկեղեցին պիտի բարգաւաճի, յառաջընթաց արձանագրէ եւ աւելի կազմակերպ դառնայ մեր բոլորին ջանքերով: Ձեզ կը հրաւիրեմ միասնական աշխատանքի:

Այնուհետեւ, Պաթմանեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն Տիկնանց Միութեան կողմէ, աւելի մօտէն շփուելու համար Սրբազան հօր հետ:

Ապա Սրբազան հայրը, Թեմական ներկայացուցիչը եւ Տէր հայրը մասնակցեցան Ծխական Խորհուրդի ժողովին:

Կիր., 27 Յուլիս – Մեր Տիրոջ Պայծառակերպութեան Տօնին առիթով, Առաջնորդ Սրբազան հայրը մատուցեց Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ եւ Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ իր առաջին քարոզը տուաւ որպէս Առաջնորդ: Պատարագի աւարտին, Ծխական Խորհուրդի նորընտիր անդամները կատարեցին իրենց ուխտը, որմէ ետք ստացան Սրբազան հօր օրհնութիւնը:

Սրբազան հայրը քարոզեց յաւուր պատշաճի, որուն բնաբանն էր « *«Այս է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ, անոր մտիկ ըրէք»* (Մտ.17:1-6):

Իր քարոզին մեջ Սրբազանը ըսաւ որ այսօր Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը տօնէր իր հինգ Տաղաւար Տօներէն երրորդը եւ մեզ կը հրաւիրէ որպէս իր հաւատացեալ զաւակները վերապրելու, վերյիշելու, ներշնչուելու իրենց ստանալիք պատգամէն, փոխելու համար մեր կեանքը: Սրբազանը մեջբերելով Սուրբ Գիրքի վկայութիւնը, ուր կ'ըսուի թէ Քրիստոս առաջնորդեց իր աշակերտներէն Պետրոսը, Յակոբոսն ու Յովհաննէսը դէպի լերան մը բարձունքը եւ անոնց առջեւ պայծառակերպուեցաւ:

Հետեւաբար, մենք ալ մեր կեանքին ընթացքին կրնանք պայծառակերպուիլ Աստուծոյ խօսքով, համեստ արտայայտութեամբ, ներողամտութեամբ, հաշտութեամբ եւ պատրաստ ըլլալով մեր խաչը կրելու:

Շարունակելով, Սրբազանը բացատրեց որ այսօրուան տօնը մեզ կը հրաւիրէ վերանորոգելու մեր հաւատքը հանդէպ Աստուծոյ, որուն միջոցաւ է որ մեզի հնարաւոր է դառնալ Դրախտի Թագաւորութեան ժառանգորդ:

Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցոյ մեջ իր Անդրանիկ Պատարագին առթիւ, Առաջնորդ Սրբազան հայրը նախ շնորհակալութիւն յայտնեց Աստուծոյ, որ զինք արժանի համարած էր ըլլալու համեստ ծառան այս համայնքին, եւ որուն իր հաւանութիւնը տուած էր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

Սրբազանը նաեւ իր ջերմ բարեմաղթանքը ուղղեց իր հոգեւոր եղբօր, հոգեւոր հովիւ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեանին, որ վերջին 3-4 տարիներոուն, աշխատասիրութեամբ եւ համբերութեամբ, ծաղկեցուց եկեղեցին եւ զայն հարստացուց հաւատացեալներով: Սրբազանը աղօթք բարձրացուց Աստուծոյ որ Իր հովանիին ներքեւ պահէ Տէր հայրը իր ծառայութեան ժամանակաշրջանին, որպէսզի անոր աղօթքները լսուին յօգուտ հաւատացեալ ժողովուրդին:

Սրբազան հայրը շնորհաւորեց նորընտիր Ծխական Խորհուրդը, ատենապետութեամբ Տիկին Թալին Իսթեֆանեանի: Ան աստուածային իմաստութիւն մաղթեց անոնց, որ իրենց գործունէութիւնը ըլլայ ի ծառայութիւն հաւատացեալներուն:

Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցի:

«Թող Աստուած օրհնէ եւ զօրացնէ ձեզ: Թող Սուրբ Խաչը պահէ եւ պահպանէ ձեզ այժմ եւ միշտ յաւիտեանս ամէն» խօսքերով Սրբազանը աւարտեց իր Անդրանիկ քարոզը:

Սրբազանը նաեւ ողջունեց բոլոր սարկաւագներն ու Խորանին ծառայողները, Տիկնանց Միութեան, Երիտասարդականի, Բարեկեցութեան Կեդրոնի, Կիրակնօրեայ դպրոցի եւ բոլոր յանձնախումբերու անդամները, որոնք ամէն օր ճիշդ կը թափեն այս եկեղեցին ուրախ եւ գործուն պահելու: Սրբազանը հաւատացեալներու հօտին մաղթեց որ Քրիստոսի Պայծառակերպութիւնը զիրենք զօրացնէ իրենց կեանքին ընթացքին:

Սրբազանը նաեւ իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Թեմական Խորհուրդի ներկայացուցիչ Պարոն Գեորգ Չափրագեանին, որ միշտ ուղեկից եղած է իրեն երբ այցելած է

Յաւարտ Պատարագի, պատույ հիւրերն ու հաւատացեալները հրաւիրուեցան Պաթմանեան սրահ տօնելու համար Վարդավառ, եւ վայելելու գեղարուեստական յայտագիրը հարուստ ազգային, մշակութային եւ աւանդական բովանդակութեամբ: Պատուոյ հիւրերուն շարքին էր նաեւ Խորհրդարանի անդամ Դոկտ Հիւ Մաքսէրմօթ, Ներկայացուցիչ Փրոսփէքթի եւ Խորհրդարանական քարտուղար նահանգային Attorney General-ին: Յայտագիրը սկիզբ առաւ Անդաստանով, որմէ ետք հնչեցին Աւստրալիոյ եւ Հայաստանի քայլերգները: Բացման երկլեզու խօսք արտասանուեցան Քէվին եւ Մարինէ Աղայեաններու կողմէ, բացատրութիւն տուին Վարդավառի մասին, որ հեթանոսական տօն մըն է, որ հետագային վերածուած էր քրիստոնէական տօնի: Սիրուած երգիչ Յովիկ Գլնճեան մեներգեց երկու երգ նախքան օրուան բանախօսուհի Նորա Սեւակեանի ներկայացումը Վարդավառի հետաքրքրական պատմութեան:

Համագգային Սիտնի Պարի Անսամբլը ներկայացուց ազգագրական երկու պարեր, որմէ ետք ՄԵ եկեղեցւոյ Երիտասարդները զաւեշտ մը բեմականացուցին:

Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտները երգեցին հոգեւոր երգեր, արտասանեցին սաղմոսներ եւ ներկայացուցին աւանդական խաղեր:

Ապա երկու մեծահասակ մայրիկներ զուարճացուցին ներկաները Վարդավառի մասին իրենց երիտասարդ տարիքին, իրենց ծննդավայր երկիրներու մէջ անձնական փորձառութեանց պատումով: Ապա անոնք պատուհանէն թոցուցին երկու սպիտակ աղանիներ:

Վարդ անուն կրողները շնորհաւորանքի արժանացան եւ հրաւիրուեցան բեմ հատելու համար կարկանդակ մը:

Նազանի պարախումբը ներկայացուց շատ գեղեցիկ երկու պարեր:

Սրբազան հայրը կատարեց փակման խօսք եւ փակման աղօթք:

Սակայն տօնը շարունակուեցաւ Տիճէյ-ի ուրախ երգերով, որուն ընթացքին ճաշ հրամցուեցաւ Տիկնանց Միութեան կողմէ: Հոգեւոր հովիւն ու Ծխական Խորհուրդը երախտապարտ են բոլոր անոնց որոնք մասնակցեցան այս ձեռնարկին յաջողութեան:

Մարի Քլէր Թորոսեան

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԷՆ

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԻԱԾՆԱԷԶ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

Յուլիս 1-ին Միաձնաէջ Մայր Տաճարին մէջ հայրենի երկրի խաղաղութեան, գերեալներու ազատութեան, նեղեալներու մխիթարութեան համար Սուրբ և Անմահ Պատարագ մատուցեց Ֆրանսայի հայոց թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Գրիգոր Եպիսկոպոս Խաչատրեանը: Իր քարոզին մէջ, Սրբազան Հայրը, յիշեցրնելով սուրբգրային «Ուրկէ կու գաս և ո՞ւր կ'երթաս» (Օննդոց 16.8) հարցադրումը, ընդգծեց որ այն ուղղուած է իւրաքանչիւրին և ողջ մարդկութեան: Գրիգոր Սրբազանը ընդգծեց որ այդ հարցին պատասխանը գտնելու համար պէտք է քայլել դէպի Յիսուս Քրիստոս, որպէսզի ճանաչելով աստուածային ճշմարտութիւնը՝ զոյգումով ու ապաշխարութեամբ վերագտնեք մեր իրական կոչումն ու առաքելութիւնը: Պատարագիչ Սրբազանը նկատեց, որ հնչեցուած հարցը արդիական է նաև այսօր, մանաւանդ մեր երկրին համար այս փոթորկալի օրերուն:

«Իւրաքանչիւր հայ, եթէ ծանօթ է իր երկրի ու Եկեղեցու պատմութեանը, վստահ կարող է ասել, թէ որտեղից է գալիս և ո՞ւր է գնում: Իսկ այն անձը, ով ընդամենն այդ պատմութիւնից պատահիկներ գիտի, ապագայ չունի, որովհետև անցեալն իմանալով է որ պիտի կառուցես ապագան, անցեալների սխալները տեսնելով է որ պիտի փոխես ներկան և ապագայում սխալներ չգործես: Իսկ ու՞ր ենք մենք այսօր: Ազգովի կարծես այն իրավիճակի մէջ ենք, որ չգիտենք՝ որտեղից եկանք, ինչպէ՞ս յայտնուեցինք այս օրհնաբեր հողի վրայ և ու՞ր ենք գնում», - ըսաւ Սրբազանը, յորդորելով առաջնորդուիլ ազգային ինքնութեան գիտակցութեամբ լուսաւորուած ճանապարհով:

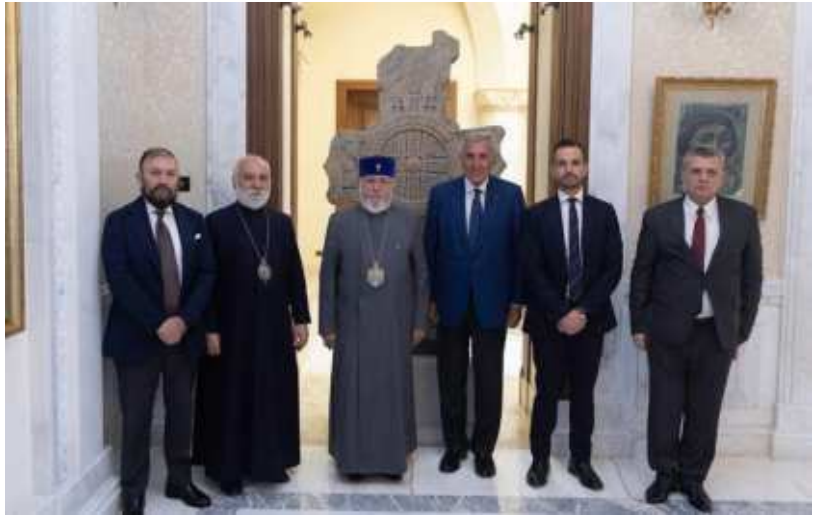
Այնուհետև Սուրբ Պատարագի «Տէր, ողորմեա» երգեցողութեան ժամանակ հոգևորականներն ու հաւատացեալները մասնաւոր աղօթք բարձրացուցին ապօրինաբար ազատագրկուած Միքայէլ և Բագրատ արքեպիսկոպոսներու, ազգային բարերար տիար Սամվէլ Կարապետեանի, բոլոր նեղեալներու եւ գերեալներու ազատութեան, ինչպէս նաև հայրենի երկրի խաղաղ և բարօր կեանքին համար:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄԱԼԹԱՅԻ ԻՆՔՆԻՇԽԱՆ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒՒՏԻ ԴԵՄՊԱՆԸ

Յուլիս 2-ին Վեհափառը ընդունեց Հայաստանի մէջ Մալթայի արտակարգ և լիազօր դեսպան Տոմենիկո Արդուիինը:

Վեհափառը գոհունակությամբ յայտնեց Հայաստանի մէջ Մալթայի իրականացնող մարդասիրական առաքելութեան համար: Ան յատկապէս կարևոր նկատեց միջազգային կառոյցներու աջակցութիւնը հայ ժողովուրդին:

Իր հերթին դեսպան Արդուինին Հայոց Հովուապետը տեղեկացուց, որ Մալթա կը նախատեսէ ընդլայնել գործունէութիւնը Հայաստանի մէջ, ծրագրեր իրականացնելով նաև ընկերային, կրթական ու տնտեսական դաշտերու մէջ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՇՆԻ ՄԷՋ ՄԱՏՈՒՑՈՒԵՑԱԻ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

Յուլիս 2-ին Մայր Տաճարին մէջ հայրենի երկրի խաղաղութեան, գերեալներու ազատութեան, նեղեալներու մխիթարութեան համար Սուրբ և Անմահ Պատարագ մատուցեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Վարչատնտեսական բաժնի տնօրէն Գերաշնորհ Տ. Մուշեղ եպիսկոպոս Բաբայանը: Իր քարոզին մէջ Սրբազանը ըսաւ.

«Մեր ժամանակներն այսօր էլ յիշեցնում են Տիրոջ երկրային կեանքի տարիները և առաքելների գործունէութեան ժամանակները, քանի որ այսօր էլ Եկեղեցու հանդէպ ծաւալում են տարատեսակ դատապարտելի արշաւներ, Փրկչի կենարար վարդապետութեան դէմ դրւում են կեղծ գաղափարախօսութիւններ:

Ինչպէս երբեմն Յաւիտենական և Խաղաղութեան թագաւորի փոխարէն՝ հրէից թագաւոր էին փնտռում, մարդկանց հոգիների Փրկչի փոխարէն՝ հռովմէացիների լծից ապստամբ ազատարար էին փնտռում, այնպէս էլ այսօր արդա-

րութիւնը բարձրաձայնողների մէջ համախոհ, իսկ արժանապատիւ խաղաղութեան քարոզիչների մէջ՝ ըմբոստներ են փնտռում», - նշեց Սրբազան Հայրը՝ յաւելելով, որ Հայրենիքի խաղաղութեան, ժողովրդի բարօրութեան համար մշտապէս աղօթող եկեղեցականն է այսօր թիրախաւորում:

«Իրենց կեանքն Աստծուն, եկեղեցուն և հայրենիքին նուիրած մեր հոգևոր եղբայրներ Միքայէլ և Բագրատ արքեպիսկոպոսները և ի պաշտպանութիւն եկեղեցու կանգնած ու մշտապէս հաւատքը գործով ապրեցրած ազգային բարերար Սամվէլ Կարապետեանն այսօր ապօրինաբար ազատագրկուած են և գտնուում են մեկուսարաններում», - ըսաւ պատարագիչ Սրբազանը, հրաւիրելով աղօթքի, որպէսզի փարատի անոնց միայնութիւնը:

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԻՐ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՇԽԵՑ
«ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՀԱՅ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՐԻՄԽ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ**

Յուլիս 3-ին, Վեհափառի օրհնութեամբ տեղի ունեցաւ « Քրիստոնեայ ընտանիքը հայ ինքնութեան խարիսխ» խորագրով համահայկական ուխտագնացութեան հանդիսաւոր բացման արարողութիւնը:

2001-ին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի նախաձեռնութեամբ հիմնադրուեցաւ Եկեղեցասէր Երիտասարդաց գրասենեակը, որը հետագային հիմք դարձաւ Հայ Եկեղեցւոյ Համաշխարհային Երիտասարդական Միաւորման (ՀԵՀԵՄ) ձևաւորման:

Յուլիս 2-7-ը համահայկական ուխտագնացութիւնը կազմակերպուած է ՀԵՀԵՄ-ի կողմէ, որուն կը մաս-

նակցին շուրջ 300 եկեղեցասէր երիտասարդներ՝ Նուիրապետական Աթոռներէն, Հայրապետական պատուիրակութիւններէն, Հայաստանի և Սփիւռքի տարբեր թեմերէն:

Բացման հանդիսաւոր արարողութեան կը մասնակցէին Հայաստանի ու Սփիւռքի թեմակալ առաջնորդներ, Մայր Աթոռի միաբաններ:

Հանդիպումը սկսաւ Հայրապետական մաղթերգով, ապա ներկաները ողջունեց ՀԵՀԵՄ հոգևոր առաջնորդ, ԱՄՆ Հայոց Արևմտեան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը: Ան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ ՀԵՀԵՄ 25-ամեայ գործունէութեան, ընդգրծելով, որ այն դարձած է Հայ Եկեղեցւոյ առաքելական կեանքի կարևորագոյն հանգրուաններէն մէկը:

Երիտասարդներու անունով սրտի խօսք ըսաւ ԱՄՆ Արևմտեան թեմի երիտասարդական միութեան ներկայացուցիչ Ուսաննա Ամրանը:

Հայրապետական իր պատգամն ու օրհնութիւնը բերաւ Վեհափառը, ուրախութիւն յայտնելով համախմբման առիթով, զայն լաւագոյն առիթ նուիրումը առ հայրենին, վերանորոգելու սէրն ու նախանձախնդրութիւնը հանդէպ Սուրբ Եկեղեցւոյ և ազգային ու հոգևոր արժէքներուն:

«Գովելի է, որ շարունակուիմ են ջանքերը մեծացնելու երիտասարդների ներգրաւուածութիւնը ազգային ու եկեղեցական անդաստանում, ինչպէս նաև հոգևոր կրթական ծրագրերով զօրացնելու նրանց կրօնական իմացութիւնը:

Միրասուն զաւակներ Մեր, որտեղ էլ լինի, թէ՛ Հայաստանում, և թէ՛ սփիւռքում, հոգևոր ու ազգային արժեհամակարգի պահպանութեամբ ու դրան հաւատարմութեամբ է միայն հնարաւոր հայ լինել, մնալ արժանաւոր զաւակը ազգի և Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ: Այս կառոյցին և թեմերին կից երիտասարդական կազմակերպութիւններին անդամակցելով՝ հայորդիները առաւել զօրանում են Աստուածասիրութեամբ ու հայրենանուիրումով, պատրաստ լինում գովարժան յանձնառութիւնների մեր

Մայր Աթոռի հովանիին ներքոյ հայորդիներու նկատելով զօրացնելու հաւատքն առ Աստուած և

նուիրումը առ հայրենին, վերանորոգելու սէրն ու նախանձախնդրութիւնը հանդէպ Սուրբ Եկեղեցւոյ և

ազգային ու հոգևոր արժէքներուն:

Մայր Աթոռի հովանիին ներքոյ հայորդիներու նկատելով զօրացնելու հաւատքն առ Աստուած և

հաւատքի, մշակոյթի ու լեզուի պահպանութեան, այլև ազգային անդաստանում կարևոր դերակատարութեան», - ըսաւ Վեհափառը:

Անդրադառնալով այս օրերուն Հայ Եկեղեցւոյ դէմ սանձազերծուած քաղաքական արշաւին, Հայոց Կաթողիկոսը նշեց.

«Առկայ մարտահրաւերների յանդիման հրամայական է միասնական լինել և նախանձախնդիր՝ օրինականութեան պաշտպանութեան գործում, թող չտալ մեր Սուրբ Եկեղեցու հեղինակազրկումն ու նսեմացումը: Մեր բարդ ժամանակներում անհրաժեշտ է ամուր պահել հաւատքը, ազգանուիրումն ու եկեղեցանուիրումը: Ո՞վ, եթէ ոչ մենք՝ հոգևորականներ և մեր հաւատաւոր զաւակներ, որ միասնաբար կազմում ենք Սուրբ Եկեղեցին, պիտի ջանքեր ներդնենք, որպէսզի մեր կեանքում, հայրենական անդաստանում յաղթանակեն սերը, արդարութիւնը և ճշմարտութիւնը, կամայականութիւնների և ապօրինութիւնների հանդէպ գերակայեն օրէնքն ու իրաւունքը, և մեր ժողովուրդը ապրի անխռով ու միաբան»:

«Մեր ժամանակներում երիտասարդութիւնը կանգնած է բազում հոգևոր-բարոյական մարտահրաւերների, աշխարհայնացման ու աշխարհիկացման երևոյթների առջև, երբ տարատեսակ գրաւչութիւններ են հրամցում երիտասարդներին յաճախ միտումնաւոր, հեռացնելու համար ազգային աւանդոյթներից, նախնեաց ժառանգութիւնից ու նուիրական արժէքներից: Իբրև Եկեղեցու հովանու ներքոյ հասակ առած, ազգասիրութեամբ սնուած հայորդիներ՝ պաշտպանը եղէք մեր սրբութիւնների, գործուն մասնակցութիւն բերէք ձեր թեմական և համայնքային կեանքին, լծուէք ազգային ու եկեղեցական անդաստանի շինութեան ու առաջընթացի գործին», - պատգամեց Հայոց Հայրապետը:

25-ամեակի առիթով, Վեհափառը գնահատեց կառոյցի հոգևոր առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Յովնան արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը, որ Միութեան հիմնադրման առաջին իսկ օրէն մեծ ներդրում ունի ՀԵՀԵՄ-ի գործունէութեան արդիւնաւորման մէջ, ինպէս նաև՝ Միութեան հոգևոր տեսուչ և կեդրոնական գրասենեակի տնօրէն Հոգեշնորհ Ս. Թովմա վարդապետ Խաչատրեանը, կառոյցի բոլոր նուիրեալ աշխատակիցները, թեմակալ առաջնորդներն ու հոգևոր հովիւները՝ երիտասարդներու հանդէպ անոնց առանձնայատուկ հոգատարութեան համար:

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԻԱԾՆԱԷԶ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

Յուլիս 3-ին Մայր Տաճարին մէջ Պատարագ մատուցեց Պրագիլիոյ թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Նարեկ եպիսկոպոս Պէրպէրեանը:

Իր քարոզին մէջ Սրբազանը անդրադարձաւ Հայոց աշխարհի մէջ աստուածային լոյսի ներգործուն գործութեան, որը ճառագեց Խոր Վիրապի խաւար գուրէն, ուր Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչը, ընկերակցութեամբ լոյսութեան, ցուրտի, մենութեան՝ հաստատուն մնաց իր հաւատքին

մէջ և Սուրբ Հոգւոյ շնորհներով, լուսաւոր հաւատքով վերակառուցեց մեր հոգևոր հայրենիքը:

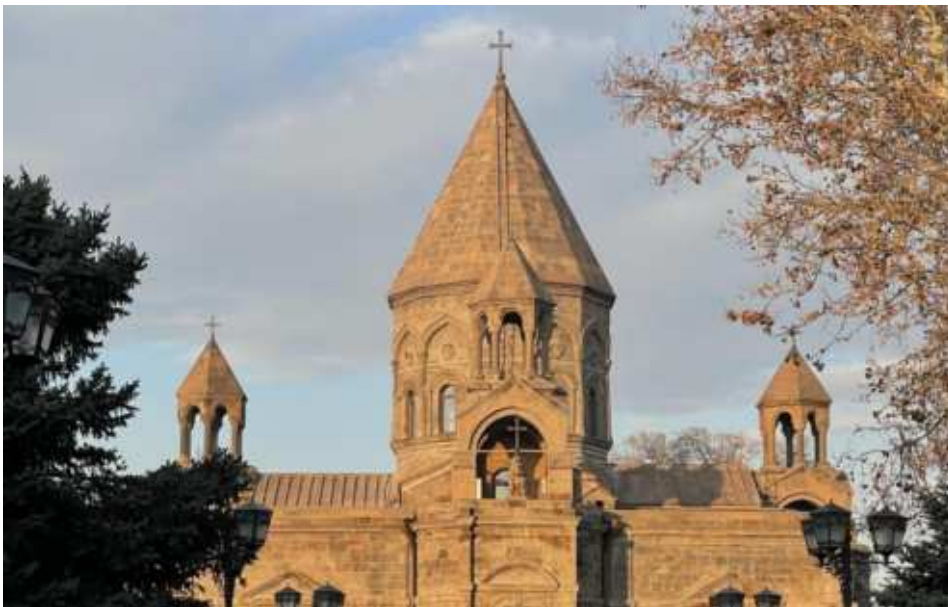
Նարեկ Սրբազան ընդգծեց, որ այդ հոգևոր հայրենիքին մեջ հաստատուեցաւ Սուրբ Էջմիածինը, որպէս աստուածային յայտնութեան մարմնացում, ուր Աստուած հանդիպեցաւ հայոց ազգին:

Սրբազան Հայրը խօսեցաւ նաև մերօրեայ դժուարութիւններուն և եկեղեցւոյ դէմ իրականացող արշաւին մասին՝ անդրադառնալով անազատութեան մեջ գտնուող հայորդիներուն:

«Այն, ինչ որ տեսանք օրեր առաջ, իսկապէս, կարելի է անուանել համազգային ամօթի օր: Մեր երկու հոգևոր եղբայրները՝ Միքայէլ և Բագրատ Սրբազանները, ինչպէս նաև ազգային բարերար տիար Սամվէլ Կարապետեանն այսօր «Վիրապ»-ի մեջ են: Նրանք լուռ են, բայց նրանց աղօթքը բարձրանում է երկինք ու այդ աղօթքի ձայնը տարածուում է Սուրբ Էջմիածնից:

... Սուրբ Էջմիածինը ամուր է իր հոգևորականաց դասով՝ ի գլուխ ունենալով Ամենայն Հայոց Հայրապետին: Այն սասանել անկարելի է, որովհետև նրա հիմքը մեր Տէրն է՝ Յիսուս Քրիստոս», - նշեց Նարեկ Սրբազանը, յորդորելով այս տագնապալի օրերուն հաստատուն մնալ հաւատքի մեջ, մնալ հաւատարիմ Սուրբ Էջմիածնի և աղօթք բարձրացնել հայրենի երկրի խաղաղութեան համար:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մենք՝ Հայաստանում և Սփիւռքում պաշտոնաւարող եպիսկոպոսներս և թեմակալ առաջնորդներս, Տիրոջ կամքով համախմբուած Հայոց Սրբութիւն Սրբոց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, գոհութիւն և փառք ենք մատուցում Ամենակարող Աստծուն՝ ծառայական մեր ուխտը վերանորոգելու այս առիթի համար:

Վերահաստատում ենք անսակարկ մեր սէրը, հաւատարմութիւնը և ամբողջանուէր ծառա-

յութիւնը Տէր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսին, Սուրբ Թադէոս և Սուրբ Բարդուղիմէոս առաքելների քարոզութեամբ հաստատուած Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուն և Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետի տեսիլքով նուիրագործուած քրիստոսահիմն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին:

Խորապէս վրդոված ենք Հայոց Եկեղեցու, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ու բարձրաստիճան եկեղեցականների նկատմամբ ՀՀ իշխանութիւնների և անձամբ վարչապետի հրահրած պախարակելի արշաւի առնչութեամբ, որն ուղեկցուում է հոգևորականների հանդէպ ասելութեան ու թշնամանքի տարածմամբ և անձնական բնոյթի վիրաւորանքներով ու անարգալից արտայայտութիւններով:

Հակաեկեղեցական այս արշաւը ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ աղետաբեր հարուած հայ ժողովրդին և հայոց պետականութեանը՝ յատկապէս ազգային կեանքում և Հայաստանի շուրջ ծաւալող գոյաբանական մարտահրաւերների համատեքստում: Հայոց Եկեղեցու տկարացումն ու հեղինակազրկումը կարող է ձեռնադրել միայն հակահայկական ուժերին և հայութեան թշնամիներին:

Խստօրէն դատապարտում ենք տարւոյս Յունիս 27-ին ուժային կառոյցների ներկայացուցիչների ներխուժումը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տարածք՝ Գերաշնորհ Տ. Միքայէլ Արքեպիսկոպոս Աջապահեանին ձերբակալելու՝ եկեղեցականների և հաւատացեալների նկատմամբ բռնի գործողութիւններ իրականացնելու սպառնալիքով: Տարակուսանք է առաջացնում Միքայէլ Արքեպիսկոպոսին հարկադրաբար բերման ենթարկելու որոշումը, երբ նա պատրաստակամութիւն էր յայտնել կամովին ներկայանալ իրաւապահ մարմիններին, ինչը և տեղի ունեցաւ:

Իշխանությունների հակակեղեցական քաղաքականության ցայտուն դրսևորումներից է նաև ազգային բարերար տիար Սամվել Կարապետեանի ազատագրկումը, որը կապուած է Հայոց Եկեղեցին պաշտպանելու նրա յայտարարության հետ: Իշխող քաղաքական ուժի համակարգուած քարոզչության պայմաններում ծանր մեղադրանքներով հարուցուեց քրեական հետապնդում և ազատութիւնից զրկուեց նաև Գերշ. Տ. Բագրատ արքեպիսկոպոս Գալստանեանը: Հոգևոր մեր եղբայրների, ազգային բարերարի և նրանց հետ կապակցուող մեր հայրենակիցների նկատմամբ հետապնդումները բացայայտօրէն ուղեկցուում են իշխող քաղաքական ուժի բարձրաստիճան պաշտօնատար անձանց հրապարակային ուղղորդումներով և ատելութեան խօսքի տարածմամբ՝ մինչ դատարանի դատավճիորը արդէն իսկ մեղաւորներ կարգելով նրանց: Իշխանութեան նման գործելաոճը կոպտօրէն ոտնահարում է ՀՀ Սահմանադրութեամբ երաշխաւորուած անմեղութեան կանխավարկածի և իշխանութիւնների բաժանման սկզբունքները, բացայայտում է, որ գործընթացն ունի քաղաքական դրդապատճառներ, որով և կասկածի տակ է դրում դրա օրինականութիւնը: Յորդորում ենք ՀՀ իշխանութիւններին՝ անյապաղ ազատ արձակել հոգևոր մեր եղբայրներին, ազգային բարերարին և նրանց հետ կապակցուող մեր հայրենակիցներին և գործել բացառաբար օրէնքի շրջանակներում՝ ապահովելով նրանց արդար դատաքննութեան իրաւունքը:

Անհանդուրժելի ենք համարում ինչպէս իշխանութեան, այնպէս և որևէ մէկի ոտնձգութիւնը ուղղուած Հայրապետական Աթոռին և եկեղեցական կանոնական սկզբունքներին:

Որդիական խոնարհութեամբ եպիսկոպոսաց դասս և թեմակալ առաջնորդներս մեր հաւատարմութիւնն ենք յայտնում Հայոց Եկեղեցու ազգընտիր գահակալին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին: Հայոց Եկեղեցին, բարձրագոյն մարմին ունենալով Ազգային-Եկեղեցական ժողովը, յետայսու ևս ղեկավարուելու է դարերով սրբագործուած իր ընթացակարգերով՝ բացառելով արտաքին որևէ միջամտութիւն: Հայոց Եկեղեցու հոգևոր դասը Հայաստանում և ի սփիւռս շարունակելու է տարածել Յիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ վարդապետութիւնը և հոգևոր ու ազգային ոգով կրթել մեր ժողովրդի զաւակներին՝ հոգածու և պատշաճ արձագանքելով թէ՛ ներազգային ու ներպետական, թէ՛ արտաքին մարտահրաւերներին՝ իրացնելով ճշմարտութեան խօսնակ լինելու Տէրունի պատգամը (հմմտ. Յովհ. 8.32): Կոչ ենք ուղղում մեր Սուրբ Եկեղեցու զաւակներին՝ հաստատուն մնալ առ Աստուած հաւատքի մէջ, հաւատարիմ՝ ազգային սրբութիւնների ու նուիրական արժէքների պաշտպանութեան դիրքերում և չտրուել պատակտիչ գործողութիւնների:

Աղօթում ենք, որ Երկնաւոր Տէրը խաղաղութեան մէջ արդար, բարօր և ապահով պահի Հայաստան մեր հայրենիքն ու աստուածօրհնեալ հայ ժողովրդին, անսասան՝ Իր իսկ հիմնած Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, որը յենասիւնն է հայոց ինքնութեան և պետականութեան, ու ծաղկեալ՝ Հայրապետական զաւազանը Հայոց Հայրապետի:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԻԱՇՆԱԷՋ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ ՅՈՒԼԻՍ 6-ԻՆ

Պատարագիչն էր ԱՄՆ Հայոց Արևմտեան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը:

Սրբազան արարողութեան ներկայ էին Հայաստանէն ու Սփիւռքէն թեմակալ առաջնորդներ, Մայր Աթոռի միաբաններ, ՀԵՀԵՄ-ի եկեղեցասէր երիտասարդներ և բազում հաւատացեալ հայորդիներ:

Իր քարոզին մէջ Սրբազան Հայրը անդրադարձաւ խոնարհութեան առաքինութեան որպէս հոգևոր կեանքի առանցք, ընդգծելով, որ խոնարհութեան կենդանի և կատարեալ օրինակը մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսն է:

«Սիրելի հայորդիներ՝ Տերը հրաւիրում է ամենքիս պայծառակերպության: Խնդրենք Աստծուց, որպէսզի բացի մեր հոգու աչքերը՝ տեսնելու ճշմարիտը, տեսնելու այն, ինչ սուրբ է և վստահուած է ամենքիս Տիրոջ կողմից»:

Ապա, խօսքը ուղղելով համահայկական ուխտագնացութեան մասնակից եկեղեցասեր երիտասարդներուն, Յովնան Սրբազան կարևորեց Հայաստանի և Սփիւռքի հայորդիներու համախմբումը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին:

«Սուրբ Էջմիածինը ներշնչում է մեզ խոնարհուելու մեր սրբազան աւանդոյթների առջև, Սուրբ Էջմիածինը մեր առջև բացում է լուսաւորեալ կեանքի ճանապարհը, նոր թռիչք տալով ձեր ծաղկեալ հոգիներին և իղձերին, որպէսզի, ինչպէս այսօր և յաւիտեան, միաւորի աշխարհասփիւռ հայութեանը, դառնալով ոգեշնչման աղբիւր մեր զաւակների և զալիք սերունդների համար»: - նշեց Սրբազանը:

Ապա ան պատգամեց Հայրենիքով ներշնչուած, Սուրբ Էջմիածնով զօրացած ամուր փարիլ մեր սրբութիւններուն, միմեանց նկատմամբ անվերապահ սիրով յաղթահարել փորձութիւնները և առաջնորդուիլ դէպի կենարար լոյսը:

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ 8/07/25

Վեհափառին հայրապետական տնօրինութեամբ կատարուեցան նորած եկեղեցականներու նշանակումներ:

Հոգեշնորհ Ս. Սեպուհ արեղայ Ասատրեանը նշանակուած է Մայր Աթոռի Տեղեկատուական համակարգին մէջ որպէս գործավար-քարտուղար:

Հոգեշնորհ Ս. Մխիթար արեղայ Եփրեմեանը, ծառայութեան է կոչուած Գեորգեան հոգևոր ճեմարան որպէս աւագ վերակացու:

Հոգեշնորհ Ս. Յովսէփ արեղայ Յակոբեանը նշանակուած է «Թրբանճեան» ընծայարանի մէջ որպէս փոխտեսուչ ուսումնադաստիարակչական գծով:

Հոգեշնորհ Ս. Վազգէն արեղայ Կարապետեանը ծառայութեան է կոչուած «Գարեգին Ա» կրթական կեդրոն որպէս գործավար-քարտուղար:

Արժանապատիւ Ս. Առն քահանայ Մարտիրոսեանը նշանակուած է ծառայելու Իրաքի հայոց թեմին մէջ: Արժ. Ս. Եղիա քահանայ Փահլևանեանը պիտի ծառայէ Տավուշի թեմին մէջ:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ ՈՒԽՏԱԻՈՐՆԵՐԸ

Յուլիս 10-ին Վեհափառը ընդունեց ԱՄՆ Հայոց Արևելեան թեմի Պոսթընի Սուրբ Երրորդութիւն և Ուստրի Սուրբ Փրկիչ եկեղեցիներու համայնքներու ուխտաւորները, առաջնորդութեամբ Պոսթընի Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցոյ հոգևոր հովիւ Արժ Ս. Վազգէն քահանայ Քուզույեանի և Ուստրի Սուրբ Փրկիչ եկեղեցոյ հոգևոր հովիւ Արժ Ս. Թադէոս քահանայ

Բարսեղեանի: Նորին Սրբութիւնը կարևորեց ուխտագնացութիւններն ի հայրենիք, որոնք կը նպաստեն հայրենաճանաչութեան և հայրենասիրական զգացումներու զօրացման:

Վեհափառ Հայրապետը նաև արձանագրեց, որ Մայր Աթոռը սփիռքահայ երիտասարդներու համար կը կազմակերպէ հայագիտական դասընթացներ, որուն նպատակն է զօրացնել հայոց լեզուի և պատմութեան իմացութիւնը, հոգևոր գիտելիքները, ինչպէս նաև հաղորդ դարձնել հայրենիքի հոգևոր-մշակութային ժառանգութեան ու արժէքներուն:

Վեհափառը նաև պատասխանեց ուխտաւորներու հարցերուն:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԻ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ

Յուլիս 11-ին Վեհափառի նախագահութեամբ, Գեորգեան հոգևոր ճեմարանի հանդիսասարահին մէջ տեղի ունեցաւ քահանայից տարեկան ժողովը, որուն մասնակցեցան թեմերու և եկեղեցական կառոյցներու մէջ սպասաւորող 215 քահանայ հայրեր:

Ներկաները ողջունեց Գերաշնորհ Ս. Մուշեղ եպիսկոպոս Բաբայեան, որ նշանակուած է փոխարինելու Գերաշնորհ Ս. Միքայէլ Արքեպիսկոպոս Աջապահեանը, որպէս քահանայից հաւաքներու յանձնախումբի նախագահ: Այնուհետև իր հայրական օրհնութիւնն ու պատգամը բերաւ Վեհափառը՝ ընդգծելով, որ Յունիս 27-ին ծրագրուած հաւաքը հնարաւոր չեղաւ գումարել ուժային կառոյցներու ներկայացուցիչներու Գերաշնորհ Ս. Միքայէլ Արքեպիսկոպոս Աջապահեանը ձերբակալելու նըպատակով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ ձեռնարկած անընդունելի գործողութիւններուն պատճառով:

Նորին Սրբութիւնը նշեց, որ քահանայից հաւաքը առիթ է խորհրդածելու ազգային-եկեղեցական կեանքին մէջ առկայ հիմնախնդիրներու, ինչպէս նաև Եկեղեցւոյ շուրջ վերջին մտահոգիչ զարգացումներուն, եկեղեցականներու դէմ իրականացուող յարձակումներու և երկու Սրբազաններու եւ ազգային բարերար տիար Սամվէլ Կարապետեանի կալանաւորման վերաբերեալ:

«Ներկայիս բարդ ժամանակներում հոգևորականներս կոչուած ենք ոչ միայն հոգեփրկչական մեր առաքելութիւնը իրականացնելու, այլև, ցաւալիօրէն, դիմագրաւելու հակաեկեղեցական յարձակումները: Մակայն մենք հաւատքով ու ոգով ամուր ենք մնում՝ համաձայն սուրբգրային խօսքի. «Նեղութիւնները համբերութիւն են բերում, համբերութիւնը՝ փորձառութիւն, փորձառութիւնը՝ յոյս: Յոյսը երբեք չի ամաչեցնում, որովհետև Աստծու սէրը սփռուած է մեր սրտերում» (Հռ. 5.3-5):

Միեւնի հոգևոր հայրեր, աշխարհում և մեր տարածաշրջանում ընթացող զարգացումները լուրջ խնդիրների առջև են կանգնեցրել մեր երկիրն ու ժողովրդին: Մենք խորապէս մտահոգուած ենք, որ փոխանակ համայն հայութեանը համախմբելու, հասարակութեան մէջ անջրպետները վերացնելու՝ Հայաստանի իշխանութիւնները շարունակում են արշաւ իրականացնել Եկեղեցւոյ նկատմամբ:

Որքան էլ փորձ կատարուի Եկեղեցու դեմ քայլերը ներկայացնելու որպես առանձին եկեղեցականների հանդեպ ուղղուած գործողութիւններ, այսուհանդերձ, ակնյայտ է, որ դրանք կրում են համակարգային բնոյթ, և թիրախաւորուած է բուն Եկեղեցին», ըսաւ Վեհափառ Հայրապետը:

Անդրադառնալով նաև անցնող օրերուն իշխանութեան կողմէ եկեղեցականաց միասնականութիւնը խաթարելու և միմեանց դէմ տրամադրելու քայլերուն՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետը արձանագրեց. «Մեր Սուրբ Եկեղեցում ողջամտութիւնը, եղբայրական ոգին, միաբանութիւնը գերակայ են, քանզի կոփուած են դարերի ընթացքում և ուժ են առնում մեր բազմադարեայ պատմութիւնից ու փորձառութիւնից»: Ըստ Նորին Սրբութեան, Հայոց Եկեղեցին, իր հոգևոր դասով, չի կրնար լուր ու անտարբեր մնալ ազգային ինքնութեան ու հայրենիքի անվտանգութեան ուղղուած սպառնալիքներու, պատմութեան խեղաթիւրման երևոյթներու յանդիման, անտեսել մեր պետութեան ու ժողովուրդի շահերը, չի կրնար չբարձրաձայնել արցախահայութեան ոսնահարուած իրաւունքներու և Բաքուի մէջ գերութեան մէջ անօրինաբար պահուող մեր զաւակներու նկատմամբ գործադրուող անարդարութիւններու մասին:

«Միշտ պահպանեք հոգևորականի բարձր կոչմանը յարիր կեցուածքը՝ առանց ներքաշուելու կեղծ և չարամիտ օրակարգերի մէջ՝ թոյլ չտալով Եկեղեցու հասցէին վիրաւորանք և չարախօսութիւն: Մի վարանեք սաղորիչ յարձակումներին պատասխանել ճշմարտութեամբ, արիութեամբ ու սիրով: Անհրաժեշտ աշխատանք տարեք, որպէսզի ժողովրդի մէջ պատշաճ կերպով ընկալուեն հակաեկեղեցական ընթացքների բուն դրդապատճառները: Թոյլ չտանք, որ մերժելի այս երևոյթները, տարատեսակ մոլորեցնող հրապարակումներն ու յայտարարութիւնները որևէ կերպ թիրջնկալումների տեղիք տան՝ տկարացնելով մեր ազգն ու Եկեղեցին: Միշտ գիտակցենք, որ բոլոր հայորդիները մեր հոգևոր զաւակներն են և սիրով խրատենք ու ճիշտ ճանապարհի ուղղորդենք նրանց»:

Ապա Ժողովի ընթացքին, եկեղեցի-պետութիւն յարաբերութիւններու, իշխանութիւններու եկեղեցահալած քաղաքականութեան և եկեղեցականներու դէմ թշնամանքի ու ատելութեան խօսքի, մարդու իրաւունքներու վերաբերեալ զեկոյցներ ներկայացուցին Մայր Աթոռի Դիւանատան եկեղեցական ժողովական կառոյցներու գրասենեակի տնօրէն Արժ Տ. Մովսէս քահանայ Սահակեանն ու Իրաւունքի և արդարութեան կեդրոն «Թաթոյան» հիմնադրամի տնօրէն տիար Արման Թաթոյեանը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՅ ՀԱԻԱՔԻ – 11/07/25

Մենք՝ Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու հայաստանեան թեմերում սպասաւորող քահանաներս, գոհութիւն ենք յայտնում Երկնաւոր մեր Տիրոջը, որ բարձր նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, առիթն ունեցանք համախմբուելու Միաձնաէջ Սուրբ Էջմիածնում, միասնաբար խորհրդածելու սրբազան մեր առաքելութեան շուրջ և աղօթք բարձրացնելու աշխարհասփիւռ հաւատաւոր մեր ժողովրդի և հայրենիքի համար:

Խորապէս մտահոգուած ենք հայրենի մեր երկրում տեղ գտնող վերջին օրերի ցաւալի զարգացումներով: Աշխարհաքաղաքական բարդ իրողութիւնների պայմաններում ամենատարբեր պատճառաբանութիւններով երկրում իրականացող քաղաքական հետապնդումները և այդ շրջագծում ՀՀ վարչապետի ու իշխող ուժի ներկայացուցիչների կողմից սանձազերծուած արշաւը Հայոց Եկեղեցու և եկեղեցականութեան դէմ խաթարում են ազգային կեանքը, առկայ մարտահրաւերներին յանդիման ջլատում մեր ժողովրդի միասնականութիւնը և տկարացնում մեր պետութեան դիրքերը աշխարհի համայնապատկերում:

Սուրբ Եկեղեցու նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության իշխանությունների դրսևորած անյարիր վարքագիծն ու անպարկեշտ խոսույթը, շարունակական սպառնալիքները և հոգևորականության պառակտման անթաքոյց փորձերը վիրավորում են ի սփիւռս աշխարհի մեր հաւատացելոց ազնիւ զգացումները, նաև ուղղակիօրէն ոսոնահարում ՀՀ Սահմանադրութեան, «Խղճի ազատութեան և կրօնական կազմակերպութիւնների մասին» օրէնքի և միջազգային բազում պահանջներ: Դատապարտելի է ի պաշտպանութիւն Հայոց Եկեղեցու հանդէս եկած ազգային բարերար տիար Սամվել Կարապետեանին ազատութիւնից զրկելը: Անընդունելի է նաև կալանաւորուած Տ. Բագրատ արքեպիսկոպոս Գալստանեանի և նրա համախոհների պարագայում անմեղութեան կանխավարկածի սկզբունքի միտումնաւոր անտեսումը իշխանութիւնների կողմից: Մեծ ընդվզումով և ցաւով ականատեսը դարձանք Յունիսի 27-ին Տ. Միքայէլ արքեպիսկոպոս Աջապահեանին ազատութիւնից զրկելու նպատակով Սուրբ Էջմիածին իրաւապահ մարմինների մեծաքանակ ուժերի ներխուժմանը: Հակառակ տրուած հաւաստիացումներին, որ Սրբազան Հայրն ինքնակամ կը ներկայանայ Քննչական կոմիտէ քահանայից հաւաքի աւարտին՝ ժամը 16:00-ին, իրաւապահները նախընտրեցին ծրագրածն իրագործել անհամաչափ բռնի ուժի կիրառմամբ, ինչն արդարօրէն առաջ բերեց ամենքիս բողոքը՝ նաև խոչընդոտելով ամենամեայ մեր հաւաքի անցկացմանը: Միքայէլ Սրբազանը Քննչական կոմիտէ մեկնեց ինքնակամ: Համայն հայութեան Սրբութիւն Սրբոցի նկատմամբ սոյն ոսոնձութիւնը, սրբավայրի աղօթական միջավայրի խաթարումը և Ամենայն Հայոց Հայրապետի ու հոգևոր դասի նկատմամբ նման վերաբերմունքը խստօրէն դատապարտելի և մերժելի են:

Թշնամանքի և ատելութեան խօսքը, խտրականութեան քարոզչութիւնը և տարատեսակ բռնութեան կոչերը վտանգաշատ ու կործանարար են և երբեք չեն կարող բարիք պարգևել ազգային և հայրենական մեր կեանքին: Հայոց Եկեղեցու նուիրապետութեան, մեր նուիրական արժէքների ու սրբութիւնների թիրախաւորումը անընդունելի է և անհանդուրժելի՝ յղի ազգի և հայոց ապագայի համար անդառնալի հետևանքներով: Հարկ չկայ հայրենիքը և մեր ժողովրդին կանգնեցնել նոր ցնցումների և արհաւիրքների առջև:

Քաջ գիտակցելով Հայոց Եկեղեցու առաքելութիւնը մեր ազգի միասնականութեան պահպանման, հանրային համերաշխութեան կերտման և հայոց պետականութեան զօրացման գործում՝ իբրև հոգևոր հովիւներ անսասան ենք մեր կոչման մէջ՝ ծառայելու Փրկիչ մեր Տիրոջը և Նրա կենսատու Սուրբ Աւետարանի քարոզչութեանը, հայ ժողովրդի հոգևոր կեանքի պայծառութեանը, ազգային անդաստանում տերունահաստատ ճշմարտութեան և արդարութեան պաշտպանութեանը: Այս յարձակումների յորձանուտում մեր համայնքների հետ միասին պիտի անյողդող պաշտպանենք իրաւունքները մեր Սուրբ Եկեղեցու, նաև հետամուտ լինենք կալանաւորուած Սրբազան Հայրերի և ազգայինների նկատմամբ արդարութեան իրագործմանը ու ազատ արձակմանը:

Անդրդուելիօրէն պիտի շարունակենք մեր ժողովրդի մէջ առատացնել հաւատը, յոյսն ու սէրը, ամրապնդել հաւատարմութիւնը մեր Սուրբ Եկեղեցու, ազգային-հոգևոր արժէքների նկատմամբ, որոնց շնորհիւ, ինչպէս դարերի հոլովոյթում, կարող պիտի լինենք յաղթահարել մեր կեանքի բոլոր դժուարութիւններն ու փորձութիւնները:

Հաւատարիմ միւռոնաբաշխ Սուրբ Էջմիածին՝ մեր որդիական գորակցութիւնն ենք յայտնում Հայոց Հովուապետին՝ Նորին Սրբութիւն Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին՝ փոթորկալի այս ժամանակներում, իբրև բարի և քաջ հովիւ, տիրունաշնորհ իմաստութեամբ, հանդարտութեամբ և մշտարթուն հոգով առաջնորդելու Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին և համայն հաւատաւոր մեր ժողովրդին դէպի խաղաղ ու ապահով հանգրուաններ:

Առ Աստուած ապաւինութեամբ հայցում ենք, որ Տէրը Իր Ամենախնամ Աջը տարածի աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդի վրայ՝ խաղաղ և անվրդով պահելով մեր հայրենիքը, աներեր և պայծառ՝ Իր Սուրբ Եկեղեցին:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՄՆ ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ ՌԻԽՏԱԻՈՐՆԵՐԸ

Յուլիս 16-ին Վեհափառը ընդունեց ԱՄՆ Հայոց Արևելեան թեմի «Հայաստան ծառայութեան» ծրագրի երիտասարդ մասնակիցները, առաջնորդութեամբ Ֆիլատելֆիայի Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ հոգևոր հովիւ Արժանապատիւ Տէր Յակոբ քահանայ Գեորգեանի: Քահանայ հայրը տեղեկացուց, որ երիտասարդ հայորդիները Հայաստանի մէջ մասնակցած են համայնքային կամաւորական ծրագրերու, ինչպէս նաև այցելած Հայաստանի տարբեր սրբավայրեր՝ զօրացնելով իրենց հայրենաճանաչութիւնը: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը գնահատեց

մասնակցութիւնը կամաւորական ծրագրերուն: Նաև գոհունակութիւն յայտնեց, որ ուխտաւոր երիտասարդները ամուր կը պահեն իրենց կապը Եկեղեցւոյ հետ՝ գիտակցութեամբ, որ հաւատարիմ մնալով ազգային արժէքներուն՝ կրնան անխաթար պահպանել իրենց ինքնութիւնը:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ՀԲԸՄ ՖՈԿՈՒՄ» ԾՐԱԳՐԵՐՈՒ ՄԱՄՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

Յուլիս 17-ին Վեհափառը ընդունեց «ՀԲԸՄ Ֆոկուս» ծրագրի մասնակիցները, ուղեկցութեամբ ՀԲԸՄ Հայաստանի նախագահ, ՀԲԸՄ Կեդրոնական վարչութեան անդամ Վազգէն Եագուպեանի: Ան տեղեկացուց, որ ՀԲԸՄ երիտասարդական «ՀԲԸՄ Ֆոկուս» ծրագիրը այս տարի առաջին անգամ տեղի կ'ունենայ Հայաստանի մէջ եւ կը համախմբէ շուրջ 4000 երիտասարդ հայ արհեստավարժեր աշխարհի տարբեր կողմերէն, նպատակ ունենալով ստեղծել համախոհներու ցանց, ընդլայնել անձնական ու մասնագիտական կապերը և ընդգրկել ՀԲԸՄը համաշխարհային գործունէութեան մէջ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը բարձրօրէն գնահատեց ՀԲԸՄ-ի կողմէն իրականացուող նմանօրինակ ծրագրերը, որոնց շնորհիւ տարբեր երկիրներու մէջ բնակող հայորդիները հնարաւորութիւն կ'ունենան համատեղ ծրագրեր մշակելու ի նպաստ ՀԲԸՄի առաքելութեան արդիւնաւորման և ի պայծառութիւն հայրենիքի:

Նորին Սրբութիւնը վստահութիւն յայտնեց, որ հայրենիքէն ըստացած տպաւորութիւնները նոր ոգեշնչման աղբիւր կը դառնան

երիտասարդներուն համար՝ առաւել նախանձախնդիր ըլլալու ազգային արժէքներուն ու սրբութիւններուն և իրենց ներդրումը բերելու հայ կեանքին:

Վեհափառ Հայրապետը պատասխանեց նաև ներկաներու հարցերուն, որոնք կը վերաբերէին երիտասարդներու ներգրաւման եկեղեցական կեանքին մէջ, հոգևորականներու պատրաստութեան ու ծառայութեան, հայրենիքի առջև ծառացած մարտահրաւերներուն:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀՅԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ և ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ 12-ՐԴ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

Յուլիս 20-ին Վեհափառը ընդունեց Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան երիտասարդական և ուսանողական 12-րդ Համահայկական բանակումի մասնակիցները, ուղեկցութեամբ ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Յովսէփ Տէր-Գեորգեանի և ՀՅԴ Հայաստանի ԳՄ անդամ Գեղամ Մանուկեանի:

Պրն Տէր-Գեորգեան ընդգծեց, որ ՀՅԴ Համահայկական բանակումի այս տարուան կարգախօսն է «**Պիտի վերադառնանք**», ինչը կարևոր ուղերձ է՝ վերադառնալու մեր արմատներուն ու մեր հոգևոր-ազգային արժէքներուն:

Այնուհետև Նորին Սրբութիւնը իր հայրական օրհնութիւնը բերաւ ներկաներուն, գնահատանք յայտնելով ՀՅԴ երիտասարդական և ուսանողական միութիւններու պատասխանատուներուն տարբեր երկիրներէ հայորդիներուն հայրենիքի մէջ պարբերաբար համախմբուելու համար, ինչը լաւագոյն առիթ է զօրացնելու անոնց ազգային-հոգևոր նկարագիրը և նուիրումն առ հայրենին:

Վեհափառ Հայրապետը, խօսելով ազգային ինքնութիւնը անխաթար պահելու և հոգևոր արժէքներով առաջնորդուելու հրամայականին մասին ընդգծեց, որ հայրենիքի նկատմամբ անսակարկ սիրով ու ազգային նկարագրով երիտասարդն է հայրենիքի ամրութիւնը և ազգի յարատևութիւնը:

Անդրադառնալով Արցախի բռնազավթման, հայրենազրկուած արցախահայութեան իրաւունքներու

պաշտպանութեան, գերիներու վերադարձման, Արցախի հայկական հոգևոր-մշակութային ժառանգութեան պահպանութեան խնդիրներուն ու երկրին մէջ տիրող դժուարին կացութեան՝ Հայոց Հայրապետը կարևորեց ազգային միաբանութիւնը՝ ի սէր հայրենիքի և յանուն համազգային շահերու ու առկայ մարտահրաւերներու յաղթահարման: Նորին Սրբութիւնը մաղթեց, որ ազգասիրութեան զօրեղ ոգին ու կամքը մշտապէս ուղեկից ըլլան հայ երիտասարդներուն, համընդհանուր ճիգերով զօրացեալ կերտելու հայրենքի անվտանգութիւնը, մեր ժողովուրդի խաղաղ ու բարօր կեանքը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ԿՈՂՄԷ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Յուլիսի 20-ին հրապարակայնորեն յայտարարել է իր հետևորդների հետ Վաղարշապատ քաղաքի կենտրոնական հրապարակում հաւաք կազմակերպելու և Մայր Աթոռի նկատմամբ հերթական ոտնձգությունը նախաձեռնելու մասին:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը դատապարտում է յարձակում ու բռնություն հրահրելու այս փորձը, որը բացայայտ միջամտություն է Հայոց Եկեղեցու կեանքին և նրա ինքնակառավարմանը:

Յորդորում ենք իշխող քաղաքական ուժին դադարեցնել հակակեղեցական, անօրինական արշավը և լծուել երկրի առջև ծառացած լրջագոյն հիմնախնդիրների յաղթահարմանը: Միաժամանակ դիմում ենք պետության իրաւասու մարմիններին և պաշտօնեաներին ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ և օրինական միջոցները՝ կանխարգելելու հակաօրինական այս միջոցառումը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը բարձրորեն գնահատում է բարեպաշտ մեր ժողովրդի սերն ու հաւատարմությունը հանդէպ Մայր Եկեղեցիին և նախանձախնդրությունը՝ պաշտպանելու համայն հայութեան հոգևոր կենտրոնն ու մեր նուիրական սրբությունները: Կոչ ենք անում մեր ժողովրդի զաւակներին չտրուել իշխանությունների սադրանքներին, պահպանել զգօնությունն ու ողջախոհությունը և հաւատով ու աղօթական ոգով համախմբուել առկայ փորձությունների դիմագրաւման համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

STATEMENT

On July 20, Prime Minister Nikol Pashinyan publicly announced his plan to convene a gathering with his supporters in the central square of Vagharshapat and to launch yet another assault on the Mother See.

The Mother See of Holy Etchmiadzin condemns this attempt to incite hostility and violence, which is a flagrant interference in the life of the Armenian Church and its self-governance.

We call on the ruling political force to halt its anti-church and unlawful campaign and to direct its efforts toward addressing the grave challenges confronting our country. At the same time, we appeal to the competent state authorities and officials to take all necessary and lawful measures to prevent this unlawful action.

The Mother See of Holy Etchmiadzin deeply cherishes the love and fidelity of our devout people toward the Mother Church and their zeal in safeguarding the spiritual center of the Armenian nation and our sacred heritage. We urge the faithful children of our people not to yield to the provocations of the authorities, but to remain vigilant and steadfast, and to unite in faith and a prayerful spirit in the face of present trials.

MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՄԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՌԻՆԵՑԱԻ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻ և ՍՈՍՒՎԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹԱՍՐԱՀԻ ԲԱՑՄԱՆ
ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Յուլիս 27-ին, նախագահությամբ Վեհափառ հօր, տեղի ունեցավ Մայր Տաճարի շրջափակին մեջ կառուցուած Կաթողիկոսական դամբարանի և մոմավառութեան աղօթասրահի բացման արարողութիւնը: Երկու շինութեանց բարերարներն են հոգելոյս Գառնիկ Եազուպեանը և տիկին Անահիտ Չաթալպաշեան-Եազուպեանը: Ճարտարապետներն են՝ Ասլան Մխիթարեանը և Հայկ Մկրտչեան: Շինարարութիւն՝ «Հորիզոն 95» ՍՊ Ընկերութեան կողմէ:

Արարողութեան ներկայ էին հայաստանեան և սփիւռքեան թեմերու առաջնորդներ, Մայր Աթոռ պաշտօնավարող եպիսկոպոսներ և միաբաններ, բարերարուհի և Եազուպեան ընտանիքի անդամներ ու հարազատներ, ինչպէս նաեւ, այս առիթով սփիւռքէն ու Հայաստանէն ժամանած ուխտաւորներ:

Արարողութիւնը սկսաւ Հայրապետական հանդիսաւոր թափօրով:

Յընթացս արարողութեան՝ շարականներու ընկերակցութեամբ, ջուրով և գինիով լուացուեցան աղօթասրահի երկու մատուռներու Սուրբ Մեղանները: Այնուհետև Սրբալոյս Միւռնով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը օծեց զանոնք, անուանակոչելով մատուռները հայոց առաջին լուսաւորիչներ Սուրբ Թադէոս և Սուրբ Բարդուղիմէոս առաքեալներու անուններով: Այս առիթով մատուռներուն մեջ զետեղուեցան նաև առաքեալներու մասունքներ:

Վեհափառը իր հայրական պատգամը փոխանցեց ներկաներուն, գոհութիւն յայտնելով Աստուծոյ, որ Սուրբ Էջմիածնի մէջ, հաւատքի զօրացման նոր սրբատեղի մը բարձրացաւ:

«Հայրապետներու շիրիմներու ամփոփման համար պանթէոն կառուցելու այսպիսի նախաձեռնութիւն ծրագրուած էր տակաւին 1955 թուականին՝ Վազգէն Ա-ի օրոք: Մեզ համար մեծ ուրախութիւն եղաւ, որ

նախապէս տեղեակ չըլլալով այս նախաձեռնութեան՝ Մենք նոյնպէս մտայղացումը ունեցանք Կաթողիկոսական դամբարան հաստատելու Սուրբ Էջմիածնի մէջ: Փառք Աստծոյ, որ մեծանուն բարերար տիար Գառնիկ Եազուպեանի և իր ազնիւ կողակիցի՝ տիկին Անահիտի հովանաւորութեամբ կեանքի կոչուեցաւ այս ձեռնարկումը:

...Դամբարանը զալիք սերունդներուն իւրովի պիտի յիշեցնէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներու հոգեխնամ առաքելութեան մասին: Անոնց ծառայութիւնը լի է գոհողութեամբ, Քրիստոսապատգամ սիրոյ, արդարութեան և ճշմարտութեան

քարոզչութեամբ, բայց նաև հայրական յորդորով ու քաջալերութեամբ՝ ապրելու և գործելու առ Աստուած հաւատով յանուն ազգի ու հայրենեաց, ըսաւ Վեհափառը:

Դիմելով ներկաներուն՝ Նորին Սրբութիւնը ընդգծեց, որ մեր օրերուն, երբ տարբեր կեղծ գաղափարախօսութիւններով կը խաթարուի մեր արժեհամակարգը, կը նենգափոխուին հոգևոր ընկալումները, այսպիսի եկեղեցական շինութիւնները, սրբավայրերն ու ուխտատեղիները իրենց կրօնական և ծիսական կարևոր նշանակութեամբ հաւատքի գորացման, հոգիի փրկութեան և աստուածահաճոյ կեանքի ամրապնդման օրհնաբեր օճախներ են: «Այս կառոյցը, արդարև, սոսկ քարեղէն շինուածք չէ, ան աղօթքի տուն է, հաւատացեալներու ապաւինութեան վայր՝ Սուրբ Թադէոս և Սուրբ Բարդուղիմէոս առաքեալներու մատուռներով, ուր պաշտամունքային արարողութիւններ պիտի մատուցուին, և հաւատացեալները իրենց սրտառուչ աղօթքը պիտի վերառաքեն Տիրոջ: Այսպիսի օրհնեալ վայրի մէջ հաւատացեալին հետ կը հանդիպին ժամանակն ու յաւերժութիւնը, երկնաւորն ու երկրաւորը», - նշեց Հայոց Հայրապետը: Այս գովարժան առիթով, Նորին Սրբութիւնը մեծազնիւ տիկին Անահիտ Զաթալպաշեան-Եագուպեանին շնորհեց «Սուրբ Էջմիածին» բարձրագոյն շքանշան, իսկ որդուն՝ Արամ Եագուպեանին՝ «Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ» պատույ բարձրագոյն շքանշան:

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱՍՏԻ ՄԷՋ

Յուլիս 27-ին, Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսապետութեամբ Վեհափառ Հօր, մատուցուեցաւ Սուրբ և Անմահ Պատարագ: Պատարագիչն էր Դիւանապետ Գերշ. Տ. Արշակ Արք. Խաչատրեանը, որ նաեւ քարոզեց Պայծառակերպութեան տօնին խորհուրդին մասին:

... «Պայծառակերպուած Յիսուս շարունակում է մեզ դուրս բերել մեղքի և ապականութեան տիրումից, և Նրա լուսաւոր զգեստների քղանցքներին կպած մենք շարունակում ենք ձգտել սրբութեան, փրկութեան և անապականութեան:

Ամպամած ու մոռյլ է այսօր մեր կեանքը՝ լի մտահոգութիւններով ու մարտահրաւերներով՝ ծա՛նր մարտահրաւերներով, որոնք մթազնում են կարծեք ապագայի լոյսը: Մշուշուած են հորիզոնները հայոց կեանքի: Մթնոլորտը շիկացած է թշնամանքով, ատելութեամբ և հակառակութիւններով: շփոթմունքի և խուճապի մէջ, վախերի ու տազնապնների ազդեցութեան տակ գետնամած ու կծկուած ենք մենք, ինչպէս առաքեալները: Բայց մեր յուզումն ու երկիւղը Յիսուսի պայծառակերպուած դէմքից չէ, այլ մեր պայծառակերպուելու կամքի տկարութիւնից: Աղօթքը նուազել է մեր կեանքին մէջ, խօսքն ու վազքը շատացել: Մենք խօսքից առաւել պէտք ունենք լռութեան, վազքից առաւել՝ խոկումի և խորհրդածութեան: Խղճի ազատութիւն փնտռելուց առաջ պէտք ունենք խղճի, մտքի ազատութիւն փնտռելուց առաջ պէտք ունենք մտքի: Թէ չունես խիղճ և չունես միտք՝ ազատութիւնը կը դառնայ բեռ ու փորձութիւն:

Խօսելուց և գործելուց առաջ պէտք է աղօթել: Լաւ է լռել և անշարժանալ, քան թէ խօսել և գործել առանց աղօթքի, առանց խորհելու: Պայծառակերպութիւնն աղօթքի արդիւնքն է՝ բարի խօսքի և բարի գործի երաշխիքը:... Յիսուսի պայծառակերպուած դէմքը, արեգակի նման բոցավառուող աչքերը մեր առջև բացում են մի հրաշալի ճանապարհ՝ հանրային հաշտութեան և համագգային համերաշխութեան ճանապարհ, փրկութեան և ազատագրութեան ճանապարհ: ...«Թող արևները լուսաւորեն համագգային մեր կեանքի մթին խորշերը, թող պատերազմի կորուստներից ու ցաւերից բեկուած մեր ժողովուրդն ամրանայ յոյսով ու հաւատքով, թող արժանապատուութիւնն ու պատուախնդրութիւնը ոռոգեն մեր յաղթական ճանապարհը և թող Տիրոջ արդար ձեռքը ծանրանայ նրանց վրայ, ովքեր մարտնչում են

Աստուծոյ և Իր Սուրբ Եկեղեցու դէմ, թող ծանրանայ նրանց վրայ, ովքեր հարուածում են հիմերին հայոց պետութեան և փորձում ոչնչացնել հայոց ինքնութիւնը: Թող նրանց դաժան վախճանը դառնայ նախազգուշացում սերունդներին, որպէսզի ոչ ոք այլևս չյանդգնի խաւարի գործերով կործանել այն, ինչ Աստուած Ինքն է օրհնել», - նշեց Սրբազանը՝ մաղթելով, որ պայծառակերպուած Յիսուսի լոյսով խաղաղ մնայ Հայոց աշխարհը, անյաղթահարելի՝ Հայոց Պետութիւնը ու անասան՝ Հայոց Եկեղեցին՝ Սուրբ Էջմիածնի հայրապետական աստուածահաստատ իր Աթոռով և համերաշխ ու արժանապատիւ մեր ողջ ժողովուրդը ի Հայաստան և ի սփիւռս աշխարհի:

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՕՐՀՆԵՑ Հ.Մ.Ը.Մ.
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ 12-ԴՆ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ**

Յուլիս 29-ին ուխտաւորաբար Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին այցելեցին Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան (Հ.Մ.Ը.Մ.) 12-րդ մարզախաղերու շուրջ 850 սկաուտներ՝ ուղեկցութեամբ Կեդրոնական վարչութեան անդամներու:

Այս առիթով Վեհափառի հանդիսապետութեամբ Միածնաեջ Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ մարզախաղերու մասնակիցներուն օրհնութեան կարգ: Արարողութեան աւարտին, Նորին Սրբութիւնը իր հայրական պատգամն ու բարեմաղթանքները փոխանցեց հայորդիներուն՝ գոհունակութիւն յայտ-

նելով, որ աւանդական դարձած մարզախաղերու առիթով աշխարհի տարբեր կողմերէն համախմբուած են հայրենիքի մէջ՝ մրցապայքարի մէջ դրսևորելու իրենց հմտութիւններն ու կարողութիւնները, միաժամանակ ճանաչելու և բարեկամանալու իրարու հետ:

«Խիստ կարևոր է երիտասարդներիդ մասնակցութիւնը նման վարժանքներին ու մրցոյթներին, որոնք միջոց են զօրանալու մարմնով և հետևողական աշխատանքով, տոկունութեամբ ու ոգու ամրութեամբ արձանագրելու ապագայ յաղթանակներ: Վարժանքներն ու մրցոյթները միջոց են նաև զօրանալու հոգով՝ Աստծուն ապաւինած դիմակայելու բոլոր փորձութիւններին ու դժուարութիւններին և աննկուն ընթանալու դէպի յաղթութիւն: Ուստի, պարբերաբար կազմակերպուող նման միջոցառումները իրենց նշանակութեամբ և առաքելութեամբ աւելին են, քան սոսկ մարզական մրցոյթներ», - նշեց Հայոց Հայրապետը:

Անդրադառնալով հայ ժողովուրդի և հայրենիքի առջև ծառացած բազմաթիւ դժուարութիւններուն ու խնդիրներուն՝ Նորին Սրբութիւնը ընդգծեց, որ արցախեան պատերազմի հետեւանքով, հայրենի երկիրը տակաւին կը դիմագրաւէ լրջագոյն անվտանգային

մարտահրաւերներ, կարիքի մէջ է տեղահանուած արցախահայութիւնը, ներհասարակական կեանքի մէջ կը խորանան անհամերաշխութիւնն ու անհանդուրժողութիւնը, գերակշռող են և խորապէս անհանգստացնող ապագայի անորոշութեան զգացումները:

«Հաւատում ենք, որ արդարութիւնը պիտի յաղթանակի, և համախումբ ջանքերով պիտի թոյլ չտանք, որ մեր կեանքում գերակայեն եղբայրատեացութիւնը, կեղծիքն ու չարագործութիւնները և խաթարուի ազգային միասնականութիւնը: Հայրենիքի համար այս բարդագոյն իրավիճակում անգամ պէտք չէ յուսահատուել և հիասթափութիւն ապրել: Դուք, որ ծնուել ու հասակ էք առել աշխարհի տարբեր երկրներում, ինչպէս և Հայաստանում ու Արցախում, պատասխանատուութիւն ունէք մեր ժողովրդի լուսեղէն գալիքի կերտման գործում՝ ձեր ուժերն ու կարողութիւնները ծառայեցնելու ի սէր ազգի ու հայրենիքի: Նաև դուք առաքելութիւն ունէք ազգային միաբանութիւնն ամրապնդելու, Հայաստան-

Սփիւռք կապերն անսասան պահպանելու և նորովի արդիւնաւորելու: Այս յանձնառութեան բարեյաջող իրագործման համար առանձնակի կարևոր են ձեր հայրենաճանաչութիւնը, ազգային ինքնագիտակցութիւնը, հայոց պետականութեան ամրապնդման կամքն ու վճռականութիւնը և դարերով նուիրագործուած մեր արժեհամակարգի անխաթար պահպանումը: Դուք ապագան էք մեր հայրենիքի ու ազգի և երաշխիքը հայոց յարատւութեան, համընդհանուր մեր իղձերի ու երազանքների իրականացման: Ձեր այցը հայրենիք կարևոր քաջալերանք է հայրենաբնակ

մեր ժողովրդի, ձեզ հասակակից ձեր քոյրերի ու եղբայրների համար», - ըսաւ Հայոց Հովուապետը, յորդորելով երիտասարդ սկաւտները իրենց հոգիին մէջ մշտապառ պահել հայրենեաց սէրը, ուժ առնել հարազատ հողէն և բազմադարեայ սրբութիւններէն ու ներշնչուիլ մեր հայրերու հաւատաշէն գործերէն, հաւատարիմ մնալ ազգային-հոգևոր արժէքներուն, զօրացնել իրենց սրտերուն մէջ որդիական նուիրումն առ հայրենին, Սուրբ Եկեղեցին և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը:

Իր խօսքին մէջ Նորին Սրբութիւնը պատգամեց ուխատորներուն նաև անխախտ պահել իրենց ազգային ինքնութիւնը, հպարտանալ Հայոց պատմութեամբ, նախնեաց կերտած ժառանգութեամբ և յանուն արդարութեան, յանուն անկախ կեանքի հայ ժողովուրդի մղած անդուլ պայքարի հզօր ոգիով:

«Միշտ արիասիրտ կանգնէք ի պաշտպանութիւն մեր ժողովրդի իրաւունքների և նրա արդար դատի: Հայաստանում ձեր մեկտեղումի այս նշանակալի և անմոռանալի օրերը թող դառնան առիթ ոգեշնչումի ու

յանձնառութեան՝ ձեր գիտելիքներով ու շնորհներով բոլորանուէր օգտակար ծառայութիւն բերելու ազգային կեանքում և նորանոր յաջողութիւններ արձանագրելու՝ ի շահ մեր ժողովրդի և հայրենիքի», - յորդորեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը՝ իր գնահատանքը բերելով մարգախաղերու կազմակերպիչներուն և բոլոր պատասխանատուներուն իրենց նուիրեալ և ազգօգուտ ծառայութեան համար:

Diocesan News

With a good number in attendance, the youth ended the night in fellowship at the Diocesan Centre, sharing a meaningful conversation with His Grace about our Church, our roots, and the role of youth in faith.

Sunday 6 July – Organised by the Hamazkaine Literary and Cultural Committee, a literary evening dedicated to the incomparable poet Hovhannes Shiraz, “Our Shiraz,” as the Armenian people have called and accepted him, was held in the Edgarian Hall. His Grace, Bishop Vardan Navasardyan was invited by Hamazkaine and participated in the event. His Grace had experience working with this committee two decades ago, as noted by the host of the day and the Chairperson of the committee Mrs Lilik Kotoyan. With the support of His Grace who was Father Vardan at that time, the same committee organised another literary evening dedicated to Komitas. Mrs Kotoyan reflected on the reality that Shiraz was never allowed to travel to the diaspora. However, the Diaspora knew and appreciated him more than the Homeland, which was a Soviet state at that time. Before inviting the speaker of the day Reverend Father Miuron Avedisian to the stage, Mrs Kotoyan invited all those who wished to recite or read from Shiraz's poems. And a considerable number of book lovers rose to the podium and read and recited Shiraz creating the atmosphere of a real literary evening. Thus, Silva Pamboukian recited "The Heart of a Woman," Nanor Churukian presented, written in a poetic style, Shiraz's fables "The Fox and the Hedgehog" and "The Snake and the Bee," Shushan Der Sahakian recited "My Holy Homeland," Romela Hacopian

Saturday 5 July – Presided by His Grace Bishop Navasardyan and organised by ACYA Sydney, youth gathered to celebrate a Youth Divine Liturgy in prayer and reverence as they commemorated the relic of St Gregory the Illuminator and lifted their hearts for the homeland.

"The Mass of the Above," Azniv Inglizian "The Armenian Language," Keghanoush Mardoyan "My Childhood," Suzy Sarafian "Testament," Varteni Khoudesian "I Wanted to Sit on a Stone," Garineh Sayatyan "I Lost My Only Sister," Zarineh Khorenyan "The Call of Karabakh," Shushan Poghosian "In My Dream".

After presenting a brief video about Shiraz's life, Father Avedisian highlighted the value of the fearless and courageous Shiraz as a person and as an Armenian. With various examples, Father Avedisian highlighted to the audience the different poetic styles, prose and letters of Shiraz, and spotted in all the writings the poet as a courageous defender of the preservation of the Armenian identity. Shiraz's unblemished love for his mother and motherland appears like a red thread in his literature. Father Avedisian conducted a multi-faceted study. He spoke about Shiraz, told about interesting episodes of his life, and said that he was convinced that the Soviet regime would one day bring Mount Ararat back from Turkey. The Reverend informed that Shiraz's literature had been translated into more than 60 languages. He spoke about the hardships of his orphanhood, about writing poems from a young age, and about his universal value. During the lecture, Father Miuron sang Shiraz's songs "Song About Wine (A glass Is Good...)" and "A Cloud Has Covered the Moon," inspiring the audience who joined in and formed an unexpected choir.

Father Avedisian's lecture was met with thunderous applause which was an expression of appreciation for the splendid work he had done to present Shiraz in its entirety.

The closing address was delivered by the Primate. He expressed his gratitude to the Reverend Father for his extensive "heart-enriching" study and analysis which brought to life the two important values dedicated to the Shiraz testament: Mother and Motherland. Elaborating, he said, "These two values are alive in a person at any age. We often receive advice from our deceased mothers and enjoy their irreplaceable presence."

Bishop Navasardyan also touched on the sad reality that the spiritual perception of the Motherland has begun to decline among us, perhaps our ability to transmit true values to generations has weakened. He reflected, saying that we are not claimants in relation to the loss of the Homeland, but we only talk about it. Therefore, he found it important to organise such evenings frequently "so that the national connection to our second parent, the Homeland, is renewed among us."

The Primate conveyed the message of Shiraz that Armenia and the Diaspora should be connected to each other with a golden bridge. And according to him, "that golden bridge is those golden Armenians who make this a living bridge" between Armenians of Armenia and those in the Diaspora. He wished we could face all challenges with spiritual weapons with the intention of achieving a united victory.

The event was closed with these meaningful and patriotic words and Bishop's closing prayers.

with warm hospitality on the special occasion of his inaugural visit. Bishop Navasardyan and the Chairman, together with the Directors discussed potential ways to further develop this community institution in the future.

Wednesday 9 July - His Grace Bishop Vardan Navasardyan, accompanied by the Chairman of the Diocesan Council Mr Sarkis Der Bedrossian, Reverend Father Ashot Abrahamyan and Deacon Boghos Keleshian visited the Alexander Armenian Aged Care Home in Sydney. They were welcomed by the Board members and staff. His Grace delivered a spiritual message to the elderly and at the end Holy Communion was distributed to those present by Father Ashot. Then, a tour of the new building took place as well as individual visits with the elderly residents. The Board Directors honoured the Primate and his companions

Wednesday 9 July – The monthly Youth Prayer Service and Bible Study was held at the Holy Resurrection Armenian Church presided by Bishop Navasardyan, after which the attendees met with the Primate in the Diocesan Centre.

Saturday 12 July – Bishop Navasardyan presided the traditional Christmas in July event organised by the Ararat Cultural Centre in the presence of about 100 participants. The members of the Ararat Centre's Ladies' Auxiliary Committee meticulously considered every detail to make the evening special. The event was truly unique. His Grace expressed his gratitude to the organisers as well as to all the friends of the Ararat Centre who encouraged and supported the event with their presence which made it a success. The editorial staff of Paros congratulates the Ararat Centre Committee and in particular the Ladies' Auxiliary Committee, for the triumph of this event.

His Grace Bishop Vardan Navasardyan continued to receive representatives of community organisations for courtesy welcome visits.

Saturday 12 July – In the afternoon, the Bishop received the newly elected members of the Armenian Relief Society (ARS) Regional Committee, headed by Chairperson Mrs Nina Kaprielian. The group was also joined by ARS Central Board member Mrs Nora Sevagian from Sydney.

On **Sunday 13 July**, in the afternoon, His Grace received representatives of the Australian Branch of the Democratic Liberal Party and the Tekeyan Cultural Association accompanied by their wives, headed by the Chairman Mr Vahe Artinian.

On **Monday 14 July**, in the evening, His Grace received representatives of the Australian Executive Committee of the Social Democrat Hunchakian Party, led by the Chairman Mr Sebouh Kalpakian.

In the evening of **Tuesday 15 July**, His Grace received representatives of the Regional Committee of the Armenian Revolutionary Federation Australia Chapter, led by Chairman Mr Vicken Kortian.

In the evening of **Wednesday 16 July**, His Grace received representatives of the AGBU Sydney Chapter, led by the Chairman, Mr Mihran Lepejian, accompanied by the Chairman of the Board of Trustees of Alexander School, the principal of Alec Manougian Saturday School, and the Editor-in-Chief of Mioutiune Monthly.

All meetings were attended by priests and representatives of the Diocesan Council. In a warm and friendly atmosphere, local and national issues were discussed, as well as future community programs. The meetings were hosted by the Arachnortaran Ladies Guild.

In the morning of **Thursday 17 July**, His Grace received Reverend Dr Krikor Youmshajekian President and Executive Director of the Armenian Missionary Association of Australia in his office.

Thursday 24 July – Bishop Navasardyan received representatives of the Armenian Evangelical Community, led by the Pastor of the Armenian Evangelical Church of Sydney, Reverend Hagop Sarkissian. In a warm atmosphere of

brotherhood and cooperation, the representatives of the Evangelical Church welcomed and wished His Grace good health and success in his future church and community service.

The meeting was also attended by Reverend Father Ashot Abrahamyan and the Chairman of the Diocesan Council Mr Sarkis Der Bedrossian.

The hospitality was provided by members of the Diocesan Council Ladies Guild.

Friday 25 July – Bishop Navasardyan received the representatives of the Australian Middle Eastern Churches (AMEC), His Grace Bishop Daniel of Coptic Orthodox Church, His Eminence Archbishop Mor Malatius Malki Malki of the Syriac Orthodox Church and the Head of the Armenian Catholic Church Corbishop Father Basil Sousanian. In a warm, fraternal atmosphere, alongside the Primate, Archpriests Reverend Fathers Norayr Patanian and Bartev Karakashian, Reverend Fathers Avetis Hambarzumyan, Miuron Avedisian and Ashot Abrahamyan hosted the guests together with the Chairman of the Diocesan Council Mr. Sarkis Der Bedrossian.

The representatives welcomed and wished Bishop Navasardyan good health and success in his future community and ecumenical services and activities. An exchange of gifts took place.

Following some hospitality, organised by the Diocesan Centre Ladies' Guild, the clergy made their way to the Church of Holy Resurrection where a joint prayer was held asking the Almighty to grant peace to the world, especially to the countries of the Middle East and to Armenia.

The guests departed in high spirits.

Friday 25 July – Bishop Vardan Navasardyan accompanied by the Secretary of the Diocesan Council Mr Kevork Tchaprazian arrived at Holy Trinity Church in the western region of Sydney, where he was welcomed by the Parish Pastor Reverend Father Miuron Avedisian, the Parish Council, and members of all the Church bodies.

His Grace entered the church to the hymn "Hrashapar" for a prayer service followed by a welcome. He then met with representatives of the Church bodies, listened to them, and conveyed his message. He also participated in a meeting of the Parish Council.

Sunday 27 July – On the Feast of Transfiguration of Our Lord Jesus Christ and the feast of Vartavar, Bishop Navasardyan celebrated his first Divine Liturgy at Holy Trinity Church in Western Sydney in the presence of several hundred faithful. Father Miuron Avedisian with the deacons and acolytes served on the altar.

The Primate delivered an impressive sermon and conveyed his fatherly message to the faithful. He also blessed the newly elected members of the Parish Council of Holy Trinity Church, after which he was led to the Batmanian Hall where the Vartavar feast celebration took place. The guest of honour was the Member for Prospect the Hon Dr Hugh McDermott MP, a close friend of the Armenian Community of Sydney. A creative program was presented after the traditional Antasdan service. Following the centuries old Vartavar tradition His Grace blessed the harvest. Details can be read in Parish News.

Tuesday 28 July – The online Clergy Meeting of the Diocese of Australia and New Zealand was held, presided over by His Grace Bishop Vartan Navasardyan. All ordained clergy of the Diocese participated in the meeting.

Several key directions were discussed regarding the clarification of diocesan organisational life and its internal development; issues related to ritual uniformity and other pastoral issues were reviewed.

Wednesday 29 July – Bishop Navasardyan, accompanied by Reverend Father Ashot Abrahamyan, visited the Primate of the Greek Orthodox Archdiocese of Australia, His Eminence Archbishop Makarios.

During the cordial and fraternal meeting, the two Primates discussed the prospects for furthering the fraternal cooperation between the two Churches and dioceses.

The Chancellor of the Archdiocese, Very Reverend Father Christophoros Krikelis also attended the meeting.

Tuesday 29 July – Bishop Navasardyan presided over the periodic meeting of the Diocesan Council, which was convened face-to-face and online. This was the first meeting after the Diocesan General Assembly, during

Tuesday 28 July – The Honorary Consul of the Republic of Armenia in New Zealand, Mr Hagop Garabed, visited the Armenian Diocesan Centre to welcome and congratulate the Primate of the Diocese His Grace Bishop Vardan Navasardyan.

During the meeting, His Grace and the Honorary Consul discussed the upcoming visit of the Primate to New Zealand, the meetings and the events to be organised.

which the members heard the report of His Grace on the rich activities of the past month; it also heard the report of the Parish Pastors and the Chairmen of the Parish Councils. The minutes of the previous meeting as well as the financial report were ratified. Decisions were taken about the organisation of future events.

Wednesday 30 July – Representatives of the Hamazkaine Shant Chapter, Mrs Gadar Ingilizian, Mr Hagop Gulumian and Mrs Maro Kahramanian, visited the Diocesan Centre to welcome the Primate, Bishop Navasardyan and to convey their congratulations. During the meeting, issues concerning the Armenian community and the need to implement joint programs under the auspices of the Holy Church were discussed. His Grace warmly welcomed the kind visit of the representatives of the Hamazkaine family and conveyed his full support to their plans.

Wednesday 30 July – The 42nd online lecture organised by the Diocesan Centre took place at 7.00 p.m. The guest speaker was His Grace Bishop Khoren Arakelyan, Primate of the Armenian Diocese of Greece. The topic was “The Destructive Actions of Sectarian Movements.”

The event began with prayer by His Grace Bishop Vardan Navasardyan after which the host Mr Nishan Basmajian introduced the speaker and invited him to present the evening's topic.

Bishop Arakelyan provided a broad explanation about the entry of sectarians into Armenia which began in 1953, during the Soviet period, when the construction of the Medzamor Nuclear Power Plant was going on. Preachers from Jehovah's Witnesses and Pentecostal movements had come to Armenia as specialist technicians and had begun preaching in labour circles. The Soviet regime forbade this because such propaganda was inconsistent with the principles of

the communist atheist regime. The movement died out until the great earthquake of 1988. The Mormons used this opportunity and delivered various types of assistance to the disaster zone, which was widely accepted by the authorities of the day, and were encouraged especially by high-ranking government leaders, especially Vazgen Manukyan and Arshak Sadoyan. Naturally, these political leaders, benevolently and unknowingly, opened the doors wide for them. Along with the assistance, the Mormons also sent their preachers. The Mormons and Jehovah's Witnesses have connections with international secret services, therefore the assistance pursued political rather than humanitarian goals, (for more details view the lecture at the link below). They offered scholarships to students on the condition that they become Mormons. On the other hand, they were officially registered in Armenia. Before that, the Armenian government had signed many documents in favour of the sect which were related to freedom of conscience and religion.

Along with the Mormons, other sects began to enter, the largest and most powerful of which were the Jehovah's Witnesses.

Bishop Khoren touched on security issues, giving examples, of which we quote: Jehovah's Witnesses do not accept compulsory military service. Therefore, many became members of the Jehovah's Witnesses movement so that their children could avoid military service. This was already a damage done to our army, protected by law. A second example is Jehovah's Witnesses do not accept blood transfusions to a patient when he needs blood. This already creates a big health issue... But, despite this nonsense, institutions that preach this and similar sects received official registration in Armenia.

As for economic losses, Jehovah's Witnesses have a tithe collection system, that is, each member must pay 10 percent of his income to the Jehovah's Witnesses Centre; therefore, the collected money is transferred to their Centre in the United States.

Currently, there are more than 50 thousand Jehovah's Witnesses in Armenia so it is easy to calculate how much money is legally sent out of Armenia which causes great economic damage to our country. Other sects, such as Pentecostalism-Word of Life and others also operate in this way. Today, there are 67 sectarian movements registered in Armenia. In one word, big powers are behind these movements, which operate in our country on the principle of “divide and conquer”.

The Armenian Apostolic Church has struggled and continues to struggle, but state permission and encouragement of sectarians, and in the last 6 years, state-level persecution against the church such as the removal of the subject of the History of the Armenian Church from the state curriculum, the struggle against Holy Etchmiadzin, etc, are obstacles and make the struggle against the sects very difficult.

Bishop Khoren stated that the number of our clergy is very small in the world, only 700. On the other hand, he found it urgent to use modern propaganda tools wisely so that we can continue our struggle and the pursuit of Christian and national education.

A number of questions were posed to the Bishop by the participants that were fully answered.

In his closing message, His Grace Bishop Vardan expressed gratitude to the presenter for this very successful, meaningful and enlightening lecture.

He then closed this unprecedented event with prayer.

Read the biography below of His Grace Bishop Khoren Arakelyan to become better acquainted with him.

BIOGRAPHY:

Born in 1980 in Argel. Baptismal name is Daron.

1986-1997 – Attended Vakhtang Ananyan Secondary School.

1997-2001 – Studied Philology at Yerevan State University.

2001-2003 – Performs his military service as a platoon commander. His Grace has the rank of officer.

2003-2007 – Studied in the Gevorgian Theological Seminary.

2007 – He was ordained a deacon.

2009 – He was ordained as a celibate priest.

2015 – Presented the theological thesis “The questions and accusations of the Byzantine Church and the responses of the Fathers of the Armenian Church according to Armenian sources” (on the example of the veneration of the Cross, the feast of St. Sarkis and the sacrifice).

2024 – He was ordained Bishop by His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians and until now he serves as the Primate of the Diocese of the Armenian Church of Greece..

Ministry

2007 – Officer at the Reception of the Mother See of Etchmiadzin.

2008-2009 – Assistant to the Chief Architect of the Mother See.

2009-2010 – Spiritual Pastor of the St Mary’s Church of the Diocese of the Armenian Church of Greece.

2010-2024 – Acting Primate of the Diocese of the Armenian Church of Greece.

2004 until now – Primate of the Diocese of the Armenian Church of Greece.

The lecture can be viewed by clicking on the following link <https://www.youtube.com/watch?v=hVm-IgxuH3g>

“PAROS” Celebrates Its Eighth Year of Publishing

Dear Paros Readers,

The birth of Paros was the result of a proposal made at the Diocesan Assembly in May 2017. The Assembly unanimously accepted the proposal and then the Primate and the Diocesan Council made it a reality in August 2017. It was decided that the Diocese would have its own monthly newsletter.

The Diocesan Council appointed Mr Nishan Basmajian as editor. In August 2017, the first issue of Paros was published.

The years have flown by and with this July edition, Issue 96 is being published...

On the occasion of the eighth anniversary, the editorial team of Paros expresses its deep gratitude and appreciation to the Primates, His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian and Bishop Vardan Navasardyan, the members of the successive Diocesan Councils, the pastors of the parishes and all the priests, the members of the Parish Councils and the committees operating under their umbrella, as well as those bodies under the auspices of the Diocesan Council, who have supported the development, content and standard of Paros.

Our gratitude to the nearly 2,000 online recipients, for many of whom Paros has shed light on Armenian life in Australia and New Zealand and continues to connect them. They have placed additional responsibilities on our editorial team with their encouragement, comments and insightful expressions keeping us on our toes to ensure we double our efforts and maintain a meticulous level.

Deep gratitude is expressed also to our readers who eagerly await the publishing of the printed copies of Paros each month.

Thank you to Dr and Mrs Harutyun and Maro Jebejian, who generously sponsor the expenses of Paros every year.

Finally, we extend gratitude to all those who, over the course of the past eight years, with their unwavering dedication as members of the past and present editorial team, have made Paros a sought-after publication.

May God bless all the members of the large "Paros" family.

EDITORIAL TEAM OF PAROS

July 31, 2025

**Join Us for Coffee Fellowship & Ladies' Bible Study
with HIS GRACE BISHOP VARDAN NAVASARDYAN
every Thursday from 10.30 a.m.**

**Connect with others in fellowship
as we study God's Word together**

Parish News

WENTORTHVILLE, SYDNEY Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

Wednesday 2 July – Reverend Father Miuron Avedisian continues to conduct Bible Studies in Armenian every Wednesday at 8pm at the Holy Trinity Church. The sessions are also live-streamed and watched by many. Those present enjoy a Q&A session and socialising following Bible study.

Friday 4 July – ACYA continues to meet fortnightly on Friday evenings for Bible Studies in English with Father Miuron. After the hour-long session, the youth socialised and enjoyed sharing in a "lahmajoun" dinner.

Saturday 5 July – Father Miuron blessed members of the Boghossian family for their kind donation of two chalice shrouds which were also blessed.

Sunday 6 July – Father Miuron celebrated the Divine Liturgy and delivered the day's relevant sermon.

On the same day, the Reverend Father was the guest speaker of an event with a very rich program organised by Literary and Cultural Committee of Hamazkaine at the Edgarian Hall. The event was dedicated to the life and literary work of poet Hovannes Shiraz and was titled "Our Shiraz". The Primate Bishop Vardan Navasardyan concluded the event with his address and a prayer.

His Grace then welcomed the Holy Trinity Church Pastor and Councillors to the Diocesan Centre in the presence of Diocesan Council Secretary Mr Kevork Tchaprazian and Holy Trinity Church Liaison. The Councillors were officially introduced to His Grace. They discussed matters of mutual interest and received the blessings of the Bishop to continue their voluntary service standing by the Parish Pastor and the Church.

Wednesday 9 July – Father Miuron's Bible Study session at the Holy Trinity Church was live-streamed. The night's majority were from the Choir and Altar Servers. Everyone is encouraged to attend and experience a session of reflection, sharing and spiritual growth.

Friday 11 July – Father Miuron and a Parish Councillor visited the ACWC Seniors gathered in the Batmanian Hall. He blessed their meal, provided spiritual guidance, then he livened the atmosphere by singing popular Armenian songs with them.

Sunday 13 July – Father Miuron celebrated the Divine Liturgy and delivered the day's sermon. The faithful returned to their homes after enjoying ACLA's afternoon tea reception and feeling blessed having received the sacrament of Holy Communion.

Saturday 19 July – Holy Trinity Church Sunday School teachers invited 4-12 year-olds to participate in an entertaining and educational activity program entitled: TRANSFORM INTO A HOLY BIBLE HERO, from 12-3pm at the Batmanian Hall . 23 children joined in, some disguised as a Holy Bible heroic figure, introduced the figure and described his/her activities for Christianity. They sang, played, guessed, ate, received presents and learned about the heroes of their faith, inspired to become heroes themselves. By listening to them, we all become aware of and appreciate our Holy Bible.

Sunday 20 July – During Father Miuron's absence whilst on annual leave, Reverend Father Ashot Abrahamyan celebrated Divine Liturgy and delivered an interesting sermon. The faithful received the sacrament of Holy Communion before enjoying afternoon tea hosted by ACLA.

Friday 25 July – The Primate of the Diocese of the Armenian Church of Australia and New Zealand, His Grace Bishop Vardan Navasardyan, was invited to the Holy Trinity Church. He was accompanied by the Diocesan Council Secretary Mr Kevork Tchaprazian.

His Grace was welcomed by Father Miuron, Parish Councillors and members of all the Holy Trinity Church Committees. He was led to the Church by the Altar Servers and the Choir singing "Hrashapar Asdvadz". After prayers, Father Miuron gave the following welcome address.

Your Grace,

Dear brothers and sisters in Christ,

It is with profound joy and gratitude that we welcome you today to the Holy Trinity Church, on the occasion of your very first visit to us as our Primate. This is a moment of great significance for our parish community — a blessing that will remain in our hearts and in the history of our church.

Your presence among us today is not only a source of encouragement, but a visible sign of the unity we share in Christ and in His Church. As our shepherd and spiritual father, you strengthen us in faith and remind us of our mission as a parish: to live the Gospel with conviction, to love with generosity, and to serve with humility.

On behalf of our clergy, Parish Council, and all the faithful gathered here, I extend to you our heartfelt welcome. We are honoured by your visit, and we thank God for your leadership, your pastoral care, and the prayerful wisdom with which you guide our Church in these times.

May this day be one of mutual joy and spiritual renewal. We assure you of our prayers for your ministry, and we look forward to hearing your words, which we know will inspire us and deepen our communion in Christ.

It is with deep humility and sincere gratitude that I stand before you today, in the presence of our loving congregation and under the grace of God, to express thanks for a very special group of people in our parish community—our dedicated volunteers who serve faithfully in various committees.

Your Grace, in every corner of our church's life—from the altar to administration, from charity outreach to hospitality, from choir to catechism, from maintenance to mission work—there are individuals giving of their time, their energy, and their hearts, without expecting anything in return.

These committees, though many in number, are united in one spirit: the spirit of service in Christ. Their selfless work is the backbone of our parish's mission. Whether it is preparing the sanctuary, guiding the youth, visiting the sick, organizing events, or supporting the needy—each task, though sometimes unseen, is precious in the eyes of God and vital to the life of our church.

I wish to formally acknowledge and thank

them in your presence, Your Grace, not only to honour them but also to reflect the truth that the Church is truly alive when its members serve one another in love. As St Paul reminds us, "There are different kinds of service, but the same Lord" (1 Corinthians 12:5).

May their example inspire others. May their hands be strengthened. And may God, who sees in secret, reward them openly.

Thank you, Your Grace, for your encouragement and presence among us today—it uplifts us all and reminds us of the greater communion we share in the Body of Christ.

May our church continue to grow in love and unity, with every member, ordained and lay, working together for the glory of God.

Welcome, Your Grace. This church is your home.

Then His Grace expressed his happiness in entering the Church with prayers and the choir singing hymns.

He said: With spiritual, warm and sincere feelings, I salute the presence of all the members of the Council and the Committees as well as the servants of this spiritual family of the Armenian Diocese's Western Sydney Holy Trinity Church, under the leadership and guidance of our dear and your Parish Pastor Father Miuron.

The Bishop continued to say that the fundamental mission of the Church is to partake; by serving we secure a place in heaven, through the grace of God.

He said: With your servitude, you enliven this Church. By rendering a defective

service, you weaken it and by your absence, your Church becomes lifeless, inanimate.

His Grace continued: This Church is the spiritual house of the Lord where every man, to find happiness, serves the Lord with prayers and participation in Holy Mass.

We, the clergy, can offer prayers and celebrate Divine Liturgies, but this Church thrives with your presence and participation. I am happy to see you all tonight in this Holy Church.

His Grace continued: we, the clergy, have been called to take vows at the altar, in front of God, to serve our people; this being a service to the Lord. However, your service is for the future of our nation: our young generation to ensure they live as Christians. We will call it "Service for the Future", without losing or forgetting the present, looking back to the past and walking forward to the future.

Today, thanks to our Parish Pastor and his assisting members of committees and servants, the Holy Trinity

Church is thriving and progressing. We are witnesses to all this he added: Today's visit feels different from my previous one. Today's feeling is that of a father, not a Primate; that of a first servant to serve this Church so that my whole life becomes fruitful for the Armenian Christian lives of this Community, where many are in need of spiritual service.

Our Church is called service to Our Lord, our nation, our people; in short, service to our Holy Church.

Our Church will thrive, progress and get more organised with mutual efforts and labour. I am inviting you to a co-operative workmanship.

Soon after, everyone gathered in the

Batmanian Hall for a reception hosted by the Ladies Auxiliary, and to get acquainted with His Grace.

After the reception, the Bishop, the Diocesan Councillor and the Parish Pastor joined the Parish Council for their meeting.

Sunday 27 July – On the occasion of the Transfiguration of Our Lord Jesus Christ, His Grace Bishop Vardan Navasardyan celebrated an Episcopal Divine Liturgy and delivered his first homily at the Holy Trinity Church as Primate. At the end of Holy Mass, the newly-elected Parish Councillors took their vows and were blessed by His Grace.

The Primate delivered his sermon:

"This is my beloved Son. Listen to Him".

Today, the Armenian Apostolic Church is celebrating the third of its five Tabernacle (Major) Feasts, and is inviting us, as his faithful children, to relive, celebrate, memorialise, be inspired and to receive a message to change our lives.

Citing from the Holy Bible where Jesus took with him three disciples, Peter, James and John, and led them up a high mountain by themselves, there He was transfigured before them.

Therefore, through our life's transformation, we are also able to become radiant like Jesus, illuminating our life with the Word of God, by behaving humbly, by forgiving, reconciling and being prepared to carry our Cross through our life's journey.

Today's feast invites us to renew our faith towards God. The Lord's greatest revelation for our redemption is this: to make us inheritors of the Kingdom of Heaven.

During this first Holy Mass at the Holy Trinity Church as Primate, I would like to firstly give thanks to the Lord for considering me worthy, as the humble servant who had a calling from God and with the approval of our beloved Supreme Patriarch, to serve this community.

On this occasion, I would like to extend my fatherly and warm love and best wishes to everyone, promising to be often with you for prayers, for consultations, and to work and

serve for the extra fortification, strengthening and radiant adornment of the Holy Trinity Church.

I also wish to extend my warm wishes to my beloved fraternal brother, the Parish Pastor of this Community, Father Miuron Avedisian, who, in the last 3-4 years, by his diligent work with patience and tolerance, has flourished the Church and today, praise God, is strong and rich with faithful. I wish the Lord to keep his arm steady and his right hand strong during his years of service so that his prayers can work miracles for the faithful.

His Grace continued:

Congratulations and good wishes to the newly-elected Parish Council under the leadership of our dear Chairperson Mrs Talin Istefanian. I wish them Godly wisdom and discretion to avoid hurting the spirit of the faithful during their servitude. Thank you for your warm reception and for your participation in Holy Mass.

I also wish to extend warm greetings to the deacons and altar servers, the church choir, ACLA, ACYA, ACWC, Sunday School, and all the Committees whose members work every day to keep this Church alive and joyous.

To the faithful of my dear community's flock, I wish that the grace of the Lord's Transfiguration becomes stronger in their lives.

Lastly, a few words to thank our Diocesan Council representative Mr Kevork Tchaprazian, who always accompanies us for all our visits to the Holy Trinity Church, and today has participated in Holy Mass accompanied by Mrs Tchaprazian. He wisely makes your voices heard at Diocesan Council meetings.

May he Lord bless you and give you strength.

May the Holy Cross keep and protect you, transform the course of your lives today, always, and forever and ever, Amen.

Among the many distinguished guests were present Dr Hugh McDermott, MP, NSW Member for Prospect and Parliamentary Secretary to the Attorney-General and his Advisor. Together with the congregation they were then invited upstairs to the Batmanian Hall to celebrate "Vartavar" and enjoy a program full of national, cultural and traditional values.

The program started with the "Blessing of the Four Corners" Service (Antasdan), followed by the national anthems of Australia and Armenia.

Opening speeches in English and Armenian were presented by Kevin and Marineh Aghayan as they described Vartavar, a pagan feast, whose ancient traditions and customs were later converted by the Armenian Church to a Christian feast.

Beloved singer Hovig Kelendjian entertained the guests with two Armenian songs before Guest Speaker Nora Sevagian presented a very interesting history of Vartavar.

The program continued with two lovely Armenian dances by two groups from Hamazkaine Sydney Dance Ensemble, followed by a humorous act by Holy Trinity Church ACYA/Juniors.

Holy Trinity Church Sunday School students sang spiritual songs, recited Psalms, and played traditional games.

Then two of our respectable seniors entertained everyone with their personal testimonies about Vartavar during their younger years in their countries of birth. The highlight of the day was the releasing of two white doves out the window by the two seniors.

"Vart" name-bearers were congratulated and were invited to the stage to cut a cake and for a group photo with all the other seniors.

Entertainment continued by Nazani Dance Group presenting two very elegant dances.

The Primate concluded the event with a short address and blessing.

But the celebration continued with everyone enjoying the DJ's music and lunch prepared and served by the ACLA.

The Parish Priest and the Parish Council are grateful to those who contributed to bring this celebration to life.

With everyone's participation and support, the multicultural image of Australia is demonstrated by the celebration of this feast through Armenian culture and faith.

Marie-Claire Tomassian

35th Anniversary Congratulations

His Grace Bishop Vardan Navasardyan with the Diocesan Council and Paros editorial extend heartfelt congratulations to **Archpriest Reverend Father Barteve Karakashian** on his 35th priestly ordination. Father Karakashian's meticulous knowledge and instructions in the services of the Armenian Apostolic Church have been example for generations of altar servants to learn and grow from. As an archpriest of the mother Church of Holy Resurrection Church for the past 35 years having commenced from an early age in Istanbul, we are grateful for his dedication to the Armenian Church throughout his entire life. May God grant Father Barteve a long and healthy life to continue his God-honouring ministry in our Diocese.

Ծնորհաւորագիր

Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեան, Թեմական Խորհուրդը եւ Փարոսի Խմբագրական Կազմը ի սրտէ կը շնորհաւորեն **Արժանապատիւ Տէր Պարթեւ Աւագ Քահանայ Գարագաշեանի** քահանայական ձեռնադրութեան երեսունհինգամեակը:

Տէր հօր եկեղեցական գիտելիքներու բծախնդրութեամբ փոխանցումը եկեղեցւոյ ծառայող սերունդներուն՝ գնահատանքի արժանի աշխատանք է, եւ որուն համար երախտապարտ ենք բոլորս:

Հօր Աստուծմէ կը խնդրենք Տէր Պարթեւին շնորհել առողջութիւն, որպէսզի կարենայ շարունակել իր աստուածահանոյ, նուիրեալ ծառայութիւնը:

Տէր Հայրը իր եկեղեցական նախաքայլերը առած է Պոլսոյ մէջ դեռ մանուկ հասակին եւ այսօր հասած է Աւագութեան՝ քահանայական ամենէն բարձր աստիճանին, ծառայելով երեսունհինգ տարի Սուրբ Յարութիւն եկեղեցւոյ:

Thank You to
Dr & Mrs
Artin & Maro Jebejian
for their ongoing support
& sponsorship of Paros

PLANT YOUR LEGACY ON THE TREE OF LIFE

FRIENDS OF THE DIOCESE *Sharing the Spirit of Endowment*

The Friends of the Diocese Program has been established to ensure the Diocese has sufficient operating funds to maintain and sustain its programs which include outreach to mission parishes, Christian education, youth initiatives, community-building, and ecumenical relations.

The Program welcomes endowments, a promise to commit an annual amount to support the work of the Diocese. This commitment demonstrates you care passionately about our Armenian Apostolic Church and the Diocese's leadership role in our community.

As a Friend of the Diocese we invite you to join us on various occasions at the Diocesan Centre so together with like-minded heads and hearts we can share reports and discuss the path of the Diocese.

Join us on the 'Tree of Life Cross' in the foyer to give life and purpose to this beautiful building as a Friend of the Diocesan Centre.

Friends of the Diocese Program

Golden Leaf \$5,000 p.a.

Silver Leaf \$2,000 p.a.

Bronze Leaf \$1,000 p.a.

Supporter \$ 500 p.a.

Contact:

Nishan Basmajian

diocese@armenian.com.au

+61-2-9161 4000

SCAN FOR VIDEO TOUR

PERFECT FOR PARTIES,
FUNCTIONS, LECTURES
& CLASSES

ARARAT CULTURAL CENTRE

- Newly Upgraded Hall
- Seats 120 People
- Full Commercial Kitchen
- Outdoor Entertainment Area
- Multimedia System
- Men's and Women's Bathrooms
- Air Conditioning
- Free Parking
- Hall Area 190m²

3 GRATTAN CRES, FRENCHS FOREST NSW 2086

FOR ALL ENQUIRES PLEASE CONTACT:

EMAIL: ARARATCULTURALCENTRE@GMAILCOM

PHONE: 0401 868 911

ARMENIAN COMMUNITY WELFARE CENTRE

We provide a range of services that cater to various demographic groups in the community.

Some of our services are funded by the Department of Health under the Commonwealth Home Support Programme CHSP.

ACWC is a Not-for-Profit Organisation and a Public Benevolent Institution and has endorsement as a deductible gift recipient.

CONTACT

02 9419 6394
0402 818 421

welfare@armenian.com.au
www.armenianwelfare.com.au
f @ACWCNSW

10 Macquarie Street,
Chatswood NSW 2067

Australian Government
Department of Health

Multicultural
NSW

SOCIAL SUPPORT GROUP

This support is provided to people aged 65+, these structured activities are provided in a group-based environment and designed to develop, maintain and support social interaction and independent living.

*Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday
9:30am to 1:30 pm Edgarian Hall, Chatswood.*

*Monday and Friday 9:30am to 1:30 pm
Batmanian Hall, Wentworthville.*

Group Excursions

SOCIAL SUPPORT INDIVIDUAL

This assistance is provided to frail aged individuals or couples aged 65+, either in the home or while accessing community services.

Services include:

- visiting services
- telephone and web-based monitoring
- accompanied activities.

CENTRE BASED RESPITE

This care is available to CHSP clients aged 65+. This service benefits the client's carer through providing supervision and assistance to the frail older client. The carer may or may not be present during the delivery of the service.

DOMESTIC ASSISTANCE

Domestic Assistance is normally provided in the home and refers to:

- general house cleaning
- linen services
- unaccompanied shopping (delivered to home).

TRANSPORT SERVICES

Direct transport services where the trip is provided by a worker or a volunteer.

MEALS SERVICES

Meals prepared and delivered to the client's home.

FLEXIBLE RESPITE

To support and maintain care relationships between carers and clients, through providing quality respite care for frail aged people, so that the carers can take a break.

REFERRAL SERVICES

We assist with referrals to My Aged Care and support you with the application and assessment processes.

WOMEN'S GROUP

Our Women's Group is for all participants who would like to strengthen social connectedness, make new friendships, establish networks and foster personal development.

Friends of the Diocese

Archbishop Haigazoun Najarian

† Mr & Mrs Zaven Henry & Crista John

Mr & Mrs Sarkis & Alice Der Bedrossian

Mr & Mrs Kevork & Marina Tchaprazian

Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian

Mr & Mrs John & Taleen Marcarian

Mr & Mrs Stepan & Hilda Kerkyasharian

Mr & Mrs Garo & Maral Simonian

Mr & Mrs Aris & Anahid E vanian

Mr & Mrs Allan & Margaret Grigor

Kharadjian Family

Holy Resurrection Church

Dr & Mrs Garo & Laura Artinian

Mr John Nazarian

Mr & Mrs Hagop & Seta Der Tateossian

Mr & Mrs Kevork & Anne Gharibian

Mr & Mrs Diran & Virginia Vahratian

Mrs Ello Meguerditchian,

Alexander & Robert Yaghljian Family

Mr & Mrs Armen & Karine Baghdasaryan

Mr & Mrs Michael & Helen Carapiet

Mr & Mrs Hagop & Salpy Yeldejian

Prof & Mrs Aram & Shery Minasian

Mr & Mrs Hayrig & Hanriet Andriasian

Mr & Mrs Hovig & Mirna Barsoumian

Mr & Mrs Movses & Lilit Injejian

Mr & Mrs Jack & Rita Nercessian

Dr & Mrs Assadour & Gracy Ekmejian

Mr & Mrs Vicken & Arsho Kalloghlian

Mr & Mrs Zaven & Marianne Yaghljian

Mr & Mrs Gevik & Shoghik Avetian

Mr & Mrs Jack & Mary Terzian

Mr & Mrs Greg & Janet Kouchkrian

Mrs Maro Sarkissian

Mrs Makrouhi Kortian

& Our Anonymous Donor Friends

EM Funerals

Serving the Armenian community with dignity, compassion & excellence

We will always answer your call to help

Ello Meguerditchian

m | 0405 675 571

ph | 1300 076 100

e | ello@emfunerals.com.au

Office address (by appointment)

Suite 7, Level 1,
174 Willoughby Road
Naremburn NSW 2065

Միտնիի Հայ գաղութի կողմէ ճանչցուած Էլլո Մկրտիչեանը պատրաստ է լաւագոյնս-
օգտակար հանդիսանալու թաղմանական ամբողջական ծառայութեան սպասարկութեան

Personalised, professional service • Burial or cremation services • Complimentary concierge service
Repatriation of remains • Fluent in English and Armenian languages • All cultures

For your peace of mind, ask about our Pre-Paid Funerals*

3 years interest-free payment plan available

*For funeral services only, burial plots not included

emfunerals.com.au

Classique
SWISS WATCHES SINCE 1967

ClassiqueWatches.com

W SamGroup.com.au T sales@samgroup.com.au F02 9290 2199 F02 9262 1630

Going somewhere?
camerahouse
is your destination.

Passport Photos.
Need to shoot to order? Yes, we have you covered!
ID Photos also available

WE'VE GOT MEMORY, POWER, CAMERA BAGS & BINOCULARS FOR YOUR NEXT TRIP

GET THE RIGHT ACTION GEAR FOR YOUR HOLIDAY!

PRINT SERVICES
Turn your photographs into lasting memories. We print Certificates, Photo Books, Magnets, Mouse Pads & much more!

ASK US ABOUT VIDEO LIGHTING LENSES & AUDIO

INSTANT EXPERTS
• Instant by Design
• Advice for every situation
• Product knowledge

FLY INTO THE DRONE ZONE!
We offer a DRONE 12 month extended warranty & 24hr emergency air support CAA approved

Can't think who can afford it? That's OK. We have you covered.
RENT IT OR ZIP IT
Money

Buy now, and pay later
Up to 6 months interest free
Available in selected stores & online.

Shop 419 Westfield Warringah Mall Shopping Centre,
Brookvale NSW 2100 PHONE: (02) 9907 1955

SPECTRUM
camerahouse